

Zaaknr. : 16.ZK00365

Kenmerk : 16IT001288

Barcode :

Actualisatie en evaluatie communicatievisie

Opgesteld door: I. Beemster / I. van der Meulen
Datum: 3 maart 2016
Versie: definitief

Actualisatie en evaluatie communicatievisie

1. Inleiding

In de vorige bestuursperiode (2009-2015) is besloten om in 2013 een nieuwe communicatievisie te ontwikkelen. Normaliter wordt een communicatievisie om de vier jaar vernieuwd. In 2013 is met het algemeen bestuur afgesproken dat twee jaar later – na het aantreden van het nieuwe bestuur en het vaststellen van het nieuwe bestuursprogramma – de communicatievisie tussentijds wordt geëvalueerd. In december 2013 heeft het algemeen bestuur de huidige communicatievisie 2014 'Krachtig in Contact' vastgesteld. Deze strategische communicatievisie geeft richting aan de manier waarop, waarover en met wie het waterschap communiceert en geeft kaders en randvoorwaarden aan voor de communicatie van het waterschap. De tussentijdse evaluatie maakt inzichtelijk hoe de vertaling heeft plaatsgevonden van de door het bestuur geformuleerde ambities en welke aanbevelingen er zijn voor actualisatie.

Bij de ontwikkeling van de communicatievisie werd in 2013 onderkend dat het bestuursakkoord 2015 tot andere of nieuwe accenten zou kunnen leiden voor de strategische communicatie. Het waterbeheerplan en de motie over de communicatiestrategie die het bestuur in november 2015 aannam, geven eveneens aanleiding tot actualisatie van de visie. [In februari 2016 heeft het algemeen bestuur gedebatteerd over de voorgestelde actualisatie van de communicatievisie. Over de basis van de communicatievisie bleek consensus. De discussie heeft geleid tot aanscherping van de gekozen prioriteiten.](#)

Een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van de communicatievisie is het prioriteren van de gewenste communicatie en focus aanbrengen in de uitvoering. Alles doen kan niet. Juist door duidelijk keuzes te maken kunnen we onze communicatie meer focussen. Dat vraagt om verbinding en afstemming binnen het waterschap zodat een goede afweging gemaakt kan worden in de gewenste ambities en de te behalen resultaten.

Dit document 'Actualisatie communicatievisie 2016' bevat een geactualiseerde communicatievisie en communicatiestrategie voor de huidige bestuursperiode en twee bijlagen: Tussentijdse evaluatie communicatievisie en Jaaroverzicht 2015.

2. Interne en externe ontwikkelingen

Bestuursakkoord

In het 'Bestuursakkoord waterschap Brabantse Delta 2015-2019 Onze Koers' staat de burger centraal. Het versterken van de communicatie met burgers, bedrijven en organisaties is belangrijk. Er worden ambities geformuleerd op gebied van bestuurscultuur, samenwerking en participatie. Voor het vergroten van de bewustwording van watervraagstukken bij inwoners wordt een actieplan met aandacht voor onderwijs en educatie opgesteld. En we willen actief en tijdig communiceren met de burgers en bedrijven over de middelen die we voor onze taakuitoefening nodig hebben en wat we met het aan ons toevertrouwde belastinggeld doen.

In de actualisatie van de communicatievisie vertalen we dit naar drie nieuwe speerpunten:

- het versterken van de positionering en taak- en naamsbekendheid van het waterschap;
- het versterken van de aandacht voor samenwerking met en participatie van inwoners, bedrijven en organisaties;
- het vergroten van waterbewustzijn.

Motie AB

In de Motie Communicatie-Strategie die het algemeen bestuur op 11 november 2015 unaniem aannam staat naamsbekendheid en waterbewustzijn bij de inwoners centraal. Dat streven ligt in de lijn van het bestuursakkoord.

In de actualisatie van de communicatievisie vertalen we dit in

- het versterken van de taak- en naamsbekendheid van het waterschap;
- het vergroten van het waterbewustzijn bij de inwoners.

In de motie wordt gesproken over het 'vaststellen van een (behapbaar) beknopt aantal communicatiedoelen vevat in meetbare prestaties/KPI's'. Om te kunnen beoordelen of we er in de praktijk in slagen om meer bekendheid van het waterschap te behalen, benoemen we in 2016 drie prestatie-indicatoren.

Ook wordt in de motie gesproken over het communicatiebudget, 'dat alle ten dienste staande communicatiemiddelen en –momenten waaronder bijvoorbeeld projectcommunicatiebudgetten hiertoe sterk gefocust worden'. De huidige communicatie-inzet – medewerkers en budgetten – wordt ingezet vanuit de geactualiseerde communicatievisie 2016. De door het algemeen bestuur benoemde prioriteiten gelden voor alle communicatie vanuit het waterschap.

Oordeelsvormende vergadering AB

Het algemeen bestuur heeft in een oordeelsvormende bespreking in de vergadering van 17 februari gedebatteerd over de actualisatie van de communicatievisie 2016 – 2017. Uit deze open discussie en uitwisseling van argumenten bleek dat er consensus was over de basis van de geactualiseerde communicatievisie. Er zijn aanbevelingen voor bijstellingen gedaan om de communicatievisie aan te scherpen en die zijn overgenomen.

De focus voor de communicatievisie 2016 - 2017 ligt op:

- versterken van de positionering en de taak- en naamsbekendheid van het waterschap Brabantse Delta:
 - . waarbij de focus ligt op het versterken van de taak- en naamsbekendheid bij stedelingen;
 - . waarbij samenwerking met partners gezocht wordt om mede de taakbekendheid uit te dragen;
 - . waarbij medewerkers en bestuursleden zelf bijdragen aan verbreiding van de taakbekendheid;
 - . waarbij we uitgaan van de landelijke imago-onderzoeken van de Unie van Waterschappen over de versterking van de taak- en naamsbekendheid.
- versterken van de samenwerking met en participatie van inwoners, bedrijven en organisaties:
 - . door in de communicatie minder te zenden en meer in gesprek te gaan met de samenleving;
 - . door een aansprekende toon en opstelling zodat doelgroepen zich meer uitgenodigd voelen.
- vergroten van waterbewustzijn bij de inwoners:
 - . waarbij watereducatie voor zowel de jeugd als volwassenen wordt ingezet;
 - . waarbij extra aandacht is voor gedrag van burgers zelf door hen een handelingsperspectief te bieden.

Hiermee wordt een verscherping aangebracht in de prioritering van het communicatiebeleid voor 2016 – 2017.

Waterbeheerplan

Het waterbeheerplan beschrijft de doelen en maatregelen voor de periode van 2016 tot en met 2021. Het is in samenwerking met gemeenten, industriële en agrarische ondernemers, natuurverenigingen, de provincie en het rijk opgesteld. Het waterschap controleert regelmatig of doelen en maatregelen nog steeds adequaat zijn en of dat bijstelling nodig is. Het waterbeheerplan geeft de basis voor het actief betrekken (participeren) van burgers, ondernemers en organisaties bij het waterbeheer in Midden- en West-Brabant.

In de geactualiseerde communicatievisie vertalen we dit naar het versterken van de samenwerking.

Vernieuwde koers en visie waterschap

De wereld verandert continu. Het waterschap ook. Een nieuw bestuur en nieuw waterbeheerplan leiden tot een vernieuwde koers en visie voor ons waterschap. In de geactualiseerde communicatievisie nemen we de vernieuwde visie van ons waterschap mee. De missie en visie zijn de basis voor alle communicatie.

De missie blijft hetzelfde:

“Waterschap Brabantse Delta wil de waterautoriteit zijn die integraal zorgt voor voldoende oppervlaktewater van goede kwaliteit en veiligheid tegen overstroming. In het realiseren van deze missie spelen mensen een centrale rol.”

De vernieuwde visie is:

“Waterschap Brabantse Delta staat nu en in de toekomst voor een efficiënte uitvoering van de kerntaken: droge voeten, voldoende en schoon water. Het waterschap draagt zo bij aan veilig wonen, werken en genieten aan water in Midden- en West-Brabant. In de werkwijze van het waterschap gaan duurzaamheid, innovatie, klimaatbestendigheid, samenwerking en kostenbeheersing hand in hand. Het vinden van de balans tussen de belangen van samenleving, milieu en economie staat centraal. Het waterschap weet wat er speelt in de samenleving en werkt samen met inwoners, agrariërs, overheden, bedrijven, onderwijsinstellingen en andere organisaties. Hierbij is het van belang dat iedereen zich bewust is wat leven bij en met water inhoudt. Medewerkers van het waterschap voeren hun taken efficiënt en effectief uit, ontwikkelen zichzelf en hun talenten en zijn flexibel. Ook zijn ze voorbereid op de toekomst door voortdurend te zoeken naar vernieuwende oplossingen voor water- en zuiveringsbeheer tegen zo laag mogelijke kosten.”

Landelijke communicatiestrategie waterschappen

Vanuit het collectief van de waterschappen is er een landelijke communicatiestrategie ontwikkeld. Voor bepaalde onderwerpen zoals het bestaansrecht en personeelswerfingscommunicatie (arbeidsmarktcommunicatie) neemt de Unie van Waterschappen het initiatief. De waterschappen zijn ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor communicatie van thema's en de uitvoering van het werk. Voor watereducatie is er het afgelopen jaar een sterkere landelijke samenwerking ontwikkeld. Deze samenwerking wordt gecontinueerd.

OESO-rapport / waterbewustzijn

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) stelt het Nederlandse waterbeheer als voorbeeld voor andere landen, maar geeft ook aan dat het waterbewustzijn in Nederland laag is. Geïnitieerd door de landelijke Stuurgroep Water werken ministerie, provincies, gemeenten en hun koepelorganisaties samen aan het verhogen van het waterbewustzijn. Dit gebeurt onder andere door de landelijke campagne Ons Water. [In deze campagne werken Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, Unie van Waterschappen, VNG, IPO, Vewin, Waterschappen, provincies, gemeentes en waterbedrijven samen. Het waterschap sluit zo veel mogelijk hier bij aan via onder andere ons educatiebeleid en onze projectcommunicatie.](#)

3. Conclusies tussentijdse evaluatie communicatievisie

De Communicatievisie 2014 'Krachtig in Contact' is geëvalueerd en op basis daarvan is er een doorkijk naar de toekomst gemaakt. Het waterschap heeft zich in 2013 grondig gebogen over de vernieuwing van de toenmalige communicatievisie en -strategie. Het waterschap is een dynamische organisatie en dat betekent dat er ook in de afgelopen periode (tussentijds) op basis van interne en externe ontwikkelingen bijstelling van beleid heeft plaatsgevonden op strategisch en tactisch, zowel als uitvoerend niveau. De inhoud van communicatieactiviteiten verandert in wisselwerking daarmee. Dat laat ook de evaluatie zien.

In de Communicatievisie 2014 'Krachtig in Contact' zijn de volgende speerpunten benoemd:

- Versterken en verbeteren van de communicatiestrategie, profilering, het mediabeleid, de inzet van (digitale) communicatiemiddelen en aanpak van evaluatieonderzoek.
- Versterken en verbeteren van de beeldvorming van het waterschap in de samenleving.
- Bouwstenen communicatiestrategie 2014: van buiten naar binnen denken en handelen, winnen door afstemmen en profileren via assets.

De Tussentijdse evaluatie en het Jaaroverzicht 2015 (zie bijlage 1 + 2) laten zien dat de huidige communicatievisie een goede basis vormt voor de uitvoering van de communicatie van het waterschap. De ambities die in 2013 zijn geformuleerd en ten grondslag liggen aan de communicatievisie 2014 blijken stevige uitgangspunten te zijn voor de uitvoering. De strategische aanpak geeft een goede richting aan de uitvoering. In de uitwerking van de communicatievisie naar de uitvoeringsplannen staat de omgeving centraal. De informatiewensen en -behoeften van belanghebbenden bepalen de communicatieaanpak en de boodschap. Daarbij zet het waterschap de communicatievisie in om beleid, projecten en daarmee de organisatie communicatiever te maken. Medewerkers slagen er in toenemende mate in zich het van buiten naar binnen denken eigen te maken. De interne samenwerking wordt beter waardoor het waterschap zichtbaar een meer eenduidige koers vaart. Het merk waterschap wordt geladen vanuit mensen, de mens staat centraal in de samenwerking en in de beeldvorming. De thematische aanpak van de communicatie genereert bovendien veel zichtbaarheid. Met de mogelijkheden die er zijn, wordt gebouwd aan een krachtig en eenduidig beeld van het waterschap. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van de assets. In overeenstemming met het landelijk communicatiebeleid is het thema waterbewustzijn opgenomen in de uitvoeringsplannen communicatie.

Aanbevelingen voor actualisatie

Uit het beeld dat ontstaat uit de Tussentijdse evaluatie (bijlage 1) kan geconcludeerd worden dat speerpunten uit de communicatievisie 2014 nog actueel zijn en dat in de afgelopen twee jaar veel gewenste resultaten zijn behaald. In de breedte is geconcludeerd dat we met het uitvoeren van deze visie op de goede weg zijn. In het licht van de motie van het AB concluderen wij ook dat de gewenste resultaten in het vervolg concreter moeten worden beschreven en geëvalueerd (via prestatie-indicatoren). Naar aanleiding van de motie en de voornemens uit de Tussentijdse evaluatie (zie bijlage 1) hebben we aanbevelingen voor actualisatie geformuleerd:

- Communicatievisie handhaven:
 - Advies om de huidige communicatievisie te handhaven met actuele toevoegingen op het gebied van, waterbewustzijn, samenwerking/participatie, doelgroepenbenadering en evaluatieonderzoek.
- Positioneren waterschap:
 - Advies om verder te gaan met het versterken van de corporate communicatie.
 - Advies om de corporate identity in tekst en beeld uit te werken zodat dit de beeldvorming van het waterschap kan versterken.
 - Advies om (nog meer) thematisch te communiceren en daarmee aan te sluiten op de issues in de samenleving: samenwerking, klimaatbestendigheid, duurzaamheid, innovatie, waterbewustzijn, gezonde natuur, kostenefficiënt (haalbaar en betaalbaar).
 - Advies om voort te gaan op het profileren via de assets.
 - Advies om imago-onderzoek uit te voeren

- Versterken waterbewustzijn:
 - Advies om de corporate identity verder uit te werken en verbinding te maken met andere onderwerpen zoals de communicatieve thema's, educatie, participatie en positionering.
- Doelgroepgericht werken:
 - Advies om bij projecten en activiteiten nog beter de geprioriteerde doelgroepen te kiezen zoals inwoners met waterschapswerk in de achtertuin, agrariërs in ons werkgebied, samenwerkende partijen als gemeenten.
 - Advies om intern de doelgroepen van het waterschap beter in beeld te krijgen.
 - Advies om gericht antwoord te geven op vragen en wensen die leven bij stakeholders. Niet zenden, maar communiceren en dialogiseren.
- Faciliteren participatie:
 - Advies: Het waterschap is participatiebeleid aan het ontwikkelen. Dit vraagt een faciliterende rol voor communicatie en samenwerking zowel intern als met externe partijen.
- Educatie:
 - Advies om door te gaan met het versterken van het waterbewustzijn via educatie. De jeugd heeft de toekomst.
- Evaluatie:
 - Advies om de gewenste resultaten in de uitvoeringsplannen concreter te beschrijven en te evalueren.

Uit de tussentijdse evaluatie blijkt overigens dat deze onderwerpen werkenderwijs al aandacht hebben in de uitvoering van communicatie.

4. Visie op communicatie 2016 -2017

In februari 2016 heeft het algemeen bestuur gedebatteerd over deze speerpunten. Daarbij zijn aanscherpingen geformuleerd die verwerkt zijn in de aanpak (zie blauwe tekst).

Vanuit de conclusies van de tussentijdse evaluatie van de communicatievisie en de analyse van de recente ontwikkelingen komen als prioriteiten naar voren: het verhogen van de taak- en naamsbekendheid van het waterschap, het vergroten van het waterbewustzijn bij inwoners en het versterken van de samenwerking/participatie van inwoners, bedrijven en organisaties. Vanuit deze focus bouwen we voort op de communicatievisie 2014.

a. Toevoegen nieuwe speerpunten:

- **Versterken van aandacht voor samenwerking/participatie**

Het waterschap staat middenin de maatschappij en de mens staat centraal. Dit betekent dat het waterschap open en transparant werkt met oog en oor voor wat er in de samenleving speelt. Ook betekent dit dat het waterschap een vanzelfsprekende samenwerkingspartner is voor inwoners, agrariërs, overheden, bedrijven, onderwijsinstellingen en andere organisaties in Midden- en West-Brabant en daarbuiten. Het gaat dan zowel om burgerparticipatie (burgers denken met de overheid mee) als overheidsparticipatie (de overheid denkt met een initiatief van inwoners of bedrijven mee). Vanuit het waterbeheerplan worden initiatieven voor samenwerking ondersteund. Het actief betrekken van burgers, ondernemers en organisaties bij het waterbeheer in Midden- en West-Brabant levert meer betrokkenheid en daardoor meer zichtbaarheid op. Vanuit de methodiek Factor C maakt het waterschap vroegtijdig in trajecten en projecten een stakeholderanalyse zodat we zo goed mogelijk weten met welke doelgroepen we te maken hebben en wat hun behoeften en belangen zijn. Deze doelgroepinformatie is belangrijk bij het versterken van de samenwerking met verschillende doelgroepen. Inwoners geven de voorkeur aan een persoonlijke benadering. Dit gebeurt al jaren bij het werk van het waterschap in hun achtertuin. In de veelheid van informatie via vele media is het zaak om met relevante informatie op het goede moment in een functionele vorm en via het juiste kanaal bij de stakeholders binnen te komen. Dit vraagt om gedegen kennis over onze doelgroepen, een faciliterende rol voor communicatie en samenwerking met zowel intern als externe partijen. We moeten inspelen op wat er in de samenleving speelt, luisteren en goed antwoord geven op vragen en wensen die leven bij inwoners, ondernemers en organisaties. Niet zenden, maar luisteren en communiceren. De verschillende doelgroepen uitnodigen om de dialoog en samenwerking aan te gaan. Zo geven we samen een gezicht aan het waterschap. Alle medewerkers en bestuurders zijn ambassadeur van het waterschap.

- **Vergroten waterbewustzijn**

Net als onze collega-waterschappen zijn wij ons sterk bewust van de zogenoemde awareness gap (OESO): het ontbrekend besef van Nederlanders dat ze leven in een land dat gedeeltelijk onder de zeespiegel ligt en welke risico's dat met zich meebrengt. Er is landelijk samenwerking om dit waterbewustzijn te verhogen via onder andere de campagne Ons Water. We sluiten in onze eigen communicatie zoveel mogelijk aan bij deze campagne en leveren er een bijdrage aan. Het bestuursakkoord geeft aan dat er prioriteit ligt bij het

vergroten van de bewustwording van watervraagstukken bij onze inwoners. Dit doen wij via projectcommunicatie en watereducatie. Naast gerichte communicatie bij direct betrokkenen, zoals bewoners op of nabij dijken en wateren, richten we ons via educatie op meerdere doelgroepen (jeugd en volwassenen). Via samenwerking met gemeentes leggen we een extra focus op het bereiken van stedelingen. Waarbij naast de taak- en naamsbekendheid en legitimiteit van het waterschap ook het waterbewustzijn en eigen verantwoordelijkheid (handelingsperspectief bieden) van stedelingen van belang is in de communicatie.

Door de klimaatverandering is er ook in ons gebied sprake van mogelijke wateroverlast. Het belang van risicocommunicatie neemt toe naarmate heftigere weersomstandigheden zorgen voor meer wateroverlast. Via deze vorm van communicatie kan het waterbewustzijn en de kennis over het waterschap en de regels structureel worden vergroot zeker ook bij stedelingen. Ook kan bij het benoemen van de risico's van overstromingen een handelingsperspectief worden geboden. Het inzetten van risicocommunicatie moet weloverwogen gebeuren. In samenwerking met de veiligheidsregio gaan we bepalen welke doelgroepen een belang kunnen hebben bij deze informatie en welke momenten in de tijd logisch zijn voor risicocommunicatie. Ook moet een koppeling met projectcommunicatie gemaakt worden.

Nieuwe veiligheidsnormen voor dijken en keringen zorgen voor een omvangrijk project 'Verbeteren regionale keringen'. De aanpak van dit integrale project geeft ons de komende jaren de kans om in een groot deel van ons werkgebied inwoners meer waterbewust te maken. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor het project 'Sloten, oevers en dijken op orde' (Inhaalslag keur).

b. Focus aanbrengen op bestaande speerpunten:

- Versterken naamsbekendheid (profilering 2014)

In 2014 benoemden we het speerpunt profilering; het versterken en verbeteren van de beeldvorming van het waterschap in de samenleving. In de Motie Communicatie-strategie (november 2015) vraagt het algemeen bestuur om naamsbekendheid te verhogen en daarmee de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het waterschap te versterken.

Taak- en naamsbekendheid heeft een hoge prioriteit. Voor een deel kan het verhaal van het waterschap verteld worden via projectcommunicatie, maar er is ook behoefte aan basale, algemene communicatie over ons waterschap oftewel corporate communicatie. Corporate communicatie zorgt voor gezamenlijke vertrekpunten en samenhang in de communicatie. Het versterken van de corporate identity van waterschap Brabantse Delta zorgt voor een eenduidig, helder beeld van waar waterschap Brabantse Delta voor staat. Waarom we doen wat we doen en hoe we dat doen. Alle medewerkers en bestuurders zijn ambassadeurs van het waterschap en spelen hierin een belangrijke rol. Zij vertellen het verhaal van het waterschap. Communicatie heeft een faciliterende rol om de organisatie hierbij te helpen.

Bij het versterken van de taak- en naamsbekendheid van het waterschap houden we rekening met de 80-20-regel: 80% van de activiteiten van het waterschap bevindt zich buiten de steden en dorpen en 80% van de inwoners van ons werkgebied woont in steden en dorpen. Inwoners van het buitengebied (20%) zijn vaak meer betrokken bij het waterschapswerk en weten beter wat er speelt, maar juist de stedelingen (80%) weten dat veel minder. De focus bij het versterken van de taak- en naamsbekendheid ligt bij stedelingen. Waarbij we zoeken naar meer aansluiting bij de belevingswereld van stedelingen (Motivaction). Gemeenten kunnen een belangrijke samenwerkingspartner zijn in het bereiken van deze doelgroep. Het is ook van belang dat mensen ons kunnen vinden als dat nodig is. Het zichtbaar maken van het werk van het waterschap en de dialoog aangaan lukt alleen als inwoners, ondernemers en organisaties enige betrokkenheid hebben bij het onderwerp. Massacommunicatie is niet zinvol en niet kostenefficiënt. De strategie om het merk waterschap te laden vanuit mensen, de mens staat centraal in de samenwerking en in de beeldvorming, blijven we consequent toepassen. Ook het nog meer aansluiten bij de actualiteit en onze thematische aanpak van de communicatie genereren veel zichtbaarheid van ons waterschap. Het versterkt de boodschap en zorgt voor meer herkenbaarheid van het waterschap in de brede informatiestroom. Daarmee beïnvloeden we de naamsbekendheid van het waterschap.

- Van buiten naar binnen denken en handelen (bouwsteen 2014)

In de communicatie van het waterschap bouwen we aan een duurzame relatie met onze omgeving. We zorgen dat er participatie van burgers, ondernemers en organisaties tot stand komt. Via de methodiek Factor C brengen we bij projecten beter in kaart wie betrokken zijn, welke belangen en welke issues er spelen. Op vele plekken in de organisatie wordt gewerkt aan het organiseren van samenwerking met externe partijen.

Doelgroepenbeleid is hierbij van groot belang. Alle inwoners in ons werkgebied hebben verschillende behoeftes, belangen, waarden en normen. Hoe mensen in het leven staan, is heel bepalend voor hoe een boodschap overkomt. Het Mentality-model van Motivaction deelt burgers in aan de hand van hun leefstijlen

(waarden en normen) in verschillende 'sociale milieus'. Dit model toont aan dat via één boodschap of campagne niet alle inwoners bereikt kunnen worden, omdat bijna niemand zich écht aangesproken voelt. Effectieve communicatie is maatwerk en houdt rekening met deze verschillende 'sociale milieus' via een passende kernboodschap gekoppeld aan de juiste issues, met een aansprekende, **uitnodigende** tone of voice en gebruik makend van media die de doelgroep gebruikt. Communicatie is echter geen tovermiddel. Hoe inwoners uiteindelijk reageren is sterk afhankelijk van hun basishouding tot het waterschap. Met andere woorden: inwoners met een afzijdige houding ten opzichte van het waterschap zijn niet opeens op alle informatieavonden als zij op de juiste manier benaderd worden. Maar wel kan communicatie bijdragen aan meer realistische doelstellingen, zoals een positiever imago. Dit vraagt van alle medewerkers een andere manier van denken en handelen.

- Intern winnen door afstemming (bouwsteen 2014)

In de huidige communicatie van het waterschap is gebiedsgerichte communicatie en daarmee afstemming over wat er gecommuniceerd wordt een belangrijk aandachtspunt. De interactie met de omgeving staat door het omgevingsmanagement stevig op de kaart. We staan open voor signalen uit het veld. Met de focus op goede dienstverlening wordt de organisatie van het waterschap nog beter ingericht om intern samen te werken en daarmee een dienstverlenende organisatie te zijn.

- Profileren via assets (bouwsteen 2014)

Voor de profilering van het waterschap is het ambassadeurschap voor zowel bestuurders als medewerkers een leerpunt. We willen dienstverlenend, persoonlijk, met passie en authenticiteit zijn. De beleving via de assets van het waterschap is het afgelopen jaar in een stroomversnelling gekomen. Het thematisch communiceren heeft inmiddels zijn nut bewezen in de verkiezingscampagne zowel als voor de innovatiekalender. Zowel vanuit de dienstverlening, het accountmanagement als vanuit de ambassadeursrol besteden we aandacht aan het verbeteren van met onze houding: we willen proactief meedenken, duidelijk en transparant zijn, actief samenwerken en gewenst gedrag vertonen.

5. Samenvatting

Samenvatting communicatievisie 2016-2017

Het waterschap bouwt in 2016 en 2017 verder aan zijn taak- en naamsbekendheid, de samenwerking met de omgeving en het waterbewustzijn van **alle** inwoners. Daarbij staat de belevingswereld van inwoners centraal. Van buiten naar binnen denken is hierbij leidend. De wensen en behoeften van inwoners, bedrijven en organisaties zijn van (grote) invloed op de communicatie-aanpak en de boodschap. Het betekent dat het waterschap open en transparant werkt met oog en oor voor wat er in de samenleving speelt en dat de communicatie gericht is op maat wordt ingezet. Ook betekent dit dat het waterschap een vanzelfsprekende samenwerkingspartner is voor samenwerking met **alle** inwoners, overheden, bedrijven, onderwijsinstellingen en andere organisaties in Midden- en West-Brabant. Inwoners denken met het waterschap mee en het waterschap denkt mee met een initiatief van inwoners of bedrijven. **Het waterschap wil de taak- en naamsbekendheid versterken en legt daarbij de focus op stedelingen zodat zij meer zicht krijgen op het werk van het waterschap en hun eigen verantwoordelijkheden.** Om een krachtig en eenduidig beeld van het waterschap neer te zetten en ervoor te zorgen dat er vanuit het waterschap één verhaal verteld wordt, is het belangrijk om te zorgen voor interne afstemming met het bestuur en tussen medewerkers, teams, afdelingen en clusters. Een van de belangrijke opdrachten daarbij is de inwoners en **met name stedelingen** meer bewust te maken van wat leven met water betekent. Daarvoor zijn alle medewerkers **en bestuurders** ambassadeur door **het verhaal over het (werk van het) waterschap** uit te dragen. Hiermee staat de mens in de communicatie centraal. Medewerkers vertellen vanuit hun passie en betrokkenheid het verhaal van hun werk. In de communicatie laat het waterschap zien wat zijn maatschappelijke meerwaarde is en worden beleving en watereducatie ingezet als vehikel om de taken van het waterschap onder de aandacht te brengen. Er wordt ingezet op écht contact, proactief meedenken, het tonen van lef, klare taal en visualisatie. Ook wordt er gebruik gemaakt van nieuwe (social) media om belanghebbenden sneller en beter te bereiken. Om deze communicatievisie en –strategie te vertalen naar een praktijkaanpak maakt het waterschap optimaal gebruik van zijn assets zoals medewerkers, het landgoed, gemalen, rioolwaterzuiveringen, kunstwerken en evenementen.

6. Vervolg aanpak

Iedere medewerker en bestuurder is bezig met communiceren. Er ligt een opdracht voor ons allemaal want we dragen allemaal, ieder op eigen wijze, bij aan het realiseren van de organisatiedoelen. Met de actualisatie van de communicatievisie zijn er ambities geformuleerd op taak- en naamsbekendheid, samenwerking en waterbewustzijn die focus aanbrengen in het communicatiebeleid. **Deze geactualiseerde communicatievisie wordt geconcretiseerd in plannen van aanpak voor waterzuivering en watersystemen. In 2016 wordt een social mediastrategie opgesteld met als belangrijke doelstellingen naamsbekendheid van het waterschap vergroten en het waterbewustzijn van onze doelgroepen vergroten. Ook wordt in 2016 het educatiebeleid geactualiseerd en uitgewerkt in een plan van aanpak (versterken waterbewustzijn).**

Bijlage 1 Tussentijdse evaluatie communicatievisie 2014

1. Inleiding

Eind 2013 is de huidige communicatievisie vastgesteld door het algemeen bestuur. De strategische communicatievisie geeft richting aan de manier waarop, waarover en met wie het waterschap communiceert en geeft kaders en randvoorwaarden aan voor de communicatie van het waterschap. Destijds is met algemeen bestuur afgesproken dat twee jaar later – na het aantreden van het nieuwe bestuur en nieuw bestuursprogramma – de communicatievisie tussentijds wordt geëvalueerd. Deze tussentijdse evaluatie moet inzichtelijk maken:

- hoe de vertaling heeft plaatsgevonden van de door het bestuur geformuleerde ambities en
- welke aanbevelingen er kunnen worden gedaan voor een actualisatie van de communicatievisie.

2. Uitvoering tussentijdse evaluatie

2.1 Aanpak

Op hoofdlijnen is geëvalueerd wat er de afgelopen twee jaar met de ambities uit de communicatievisie 2014 is gebeurd. Hiervoor heeft een toetsing van de speerpunten uit de communicatievisie plaatsgevonden.

De speerpunten in de communicatievisie 2014 zijn als volgt geformuleerd:

- Keuzes voor de profilering:
Het versterken en verbeteren van de beeldvorming van het waterschap in desamenleving.
- Bouwstenen voor de communicatiestrategie:
Het aanpassen van de communicatieaanpak waardoor deze inspeelt en aansluit bij de veranderende interne en externe context van het waterschap (van buiten naar binnen denken en handelen), door het meer omgevingsgericht werken en samenwerken (winnen door afstemmen) en het werken aan het ambassadeurschap van medewerkers/bestuurders met focus op gewenst gedrag (profilieren van assets).
- Doorbouwen op de best practices van de communicatievisie:
Uitvoering van de interne en externe communicatie effectiever en efficiënter inzetten binnen de vastgestelde budgetten volgens de vastgestelde begroting. De vernieuwing van 2010 richtte zich op versterking en verbetering van de communicatiestrategie, de profilering, het mediabeleid, de inzet van (digitale) communicatiemiddelen en de aanpak van evaluatieonderzoek.

2.2 Evaluatie keuzes voor profilering waterschap

Toetsing op activiteiten om de beeldvorming van het waterschap in de samenleving te versterken en verbeteren:

- Versterking communicatiestrategie
- Verbetering profilering algemeen
- Verbetering profilering door zichtbaarheid te creëren

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Versterking communicatiestrategie	Communicatiejaarplan Zuiveringsbeheer is in 2015 voor de tweede keer opgesteld en wordt jaarlijks herzien. Dit biedt structuur en hierdoor is het mogelijk om op basis van prioriteiten keuzes te maken. Vragen worden beantwoord als: 'Welke thema's spelen in de samenleving?' en Waar zetten we op in en waarop niet?'
Versterking communicatiestrategie	In 2015 is een strategisch communicatieplan met communicatiekalender en toolkit voor cluster Watersystemen opgesteld. Als basis voor dit plan is gewerkt aan het inventariseren van alle projecten en thema's binnen het cluster Watersystemen. Het doel is samenhang aanbrengen en de communicatieve noodzaak en kansen in beeld brengen en prioriteren.
Versterking communicatiestrategie	Bij de positionering van het waterschap is de focus gericht op 'waarom doen we wat we doen' (totaalverhaal) om zo waterbewustzijn te vergroten en de positionering en profilering van

	het waterschap te versterken. Bij inzet middelen: - In alle persberichten wordt ingezoomd op de kerntaak behorende bij het nieuwsverhaal. - Positieve vertaling van de beeldbepalende verliesframing in externe communicatie. - Bij educatie wordt uitgegaan van interactieve beleving van waterschapstaken.
Verbetering profilering algemeen	Na een intern traject is de nieuwe koers van het waterschap communicatief vertaald zowel voor interne medewerkers als voor de buitenwereld. De visie is hiervoor herschreven en vastgesteld door het dagelijks bestuur.
Verbetering profilering algemeen	De mens is centraal gezet in de uitvoering van de communicatiestrategie. Zoals: bij de verhalen en foto's van het project Overdiepse Polder stonden betrokkenen centraal, bij de verhalen en foto's op Facebook staan medewerkers centraal. Ook in de eigen campagne voor de waterschapsverkiezingen zijn stakeholders centraal gesteld.
Verbetering profilering door zichtbaarheid te creëren	Zie hiervoor de Evaluatie bouwsteen 'Profileren via assets' 3.3.
	Voornemens:
Algemeen	Vergroten waterbewustzijn: Actieplan opstellen en uitvoeren voor de vergroting van de bewustwording van watervraagstukken met aandacht voor onderwijs en educatie (zoals afgesproken in het bestuursakkoord).
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren met speciale aandacht voor naamsbekendheid en positionering.
Algemeen	Positioneren waterschap door de corporate identity in tekst en beeld uit te werken zodat dit de beeldvorming van het waterschap kan versterken.
Algemeen	Positioneren waterschap door thematisch te communiceren aansluitend op de issues in de samenleving: samenwerking, klimaatbestendigheid, duurzaamheid, innovatie, waterbewustzijn, gezonde natuur, kostenefficiënt (haalbaar en betaalbaar). Dit versterkt de beeldvorming over het waterschap.
Algemeen	De corporate identity in tekst en beeld uitwerken zodat dit de beeldvorming van het waterschap kan versterken. Ook om de naamsbekendheid en het waterbewustzijn te kunnen versterken is deze corporate identity nodig en verbinding met andere onderwerpen zoals de communicatieve thema's, educatie en participatie. We verbinden de kernboodschap van het waterschap aan alle communicatie-uitingen van het waterschap.
Evaluatie	Het versterken van de PDCA-cyclus waarbij (evaluatie)onderzoek een belangrijke rol gaat spelen. Zorgen dat de gewenste resultaten in de uitvoeringsplannen concreter worden beschreven en geëvalueerd. Om te kunnen beoordelen of we er in de praktijk in slagen om meer bekendheid van het waterschap te behalen, benoemen we de volgende prestatie-indicatoren: -Eind 2017 heeft het waterschap 15 % meer websitebezoeken dan in 2015. -Eind 2017 heeft het waterschap 30 % meer volgers op social media (Twitter, Facebook, LinkedIn). -Eind 2017 sluit 70 % van de artikelen over Brabantse Delta in de media aan op de kernboodschap.

3. Evaluatie bouwstenen communicatievisie 2014

Als bouwstenen voor de communicatiestrategie zijn benoemd: 'van buiten naar binnen denken en handelen', 'winnen door afstemmen' en 'profilieren van assets'. De evaluatie wordt per bouwsteen beschreven.

3.1. Evaluatie bouwsteen 'Van buiten naar binnen denken & handelen'

Toetsing op:

- Bouwen aan een duurzame relatie
- Burgerparticipatie & co-creatie
- Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen
- Samenwerking organiseren door
 - slim aan te sluiten en mobiliseren van bestaande netwerken en
 - aansluiten op (bestaande en nieuwe) landelijke, regionale en lokale initiatieven

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Bouwen aan een duurzame relatie / Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	(Project)Medewerkers denken steeds meer van buiten naar binnen. Vanuit communicatie wordt hieraan bijgedragen door de introductie van de methodiek Factor C (communicatief beleid en projecten maken) via trainingen, workshops en adviesgesprekken. Het waterschap stemt teksten en middelen af op de behoefte van de doelgroep. Maar denkt bijvoorbeeld ook na over een platform waarop mensen binnen een project terecht kunnen. Hier kunnen zij informatie halen, vragen stellen en in gesprek gaan met andere stakeholders of het waterschap.
Bouwen aan een duurzame relatie	Er wordt nagedacht met innovatiemedewerkers over verbinding maken met het bedrijfsleven via congressen en discussiefora. Hoe ziet het bedrijfsleven de samenwerking met het waterschap. Ook wordt gedacht aan input via kennisinstituten, universiteiten en mbo/hbo scholen.
Algemeen 'Van buiten naar binnen denken & handelen'	Teksten worden steeds meer op maat afgestemd op de behoefte van de doelgroepen.
Algemeen 'Van buiten naar binnen denken & handelen'	In de communicatie in het algemeen en in teksten in het bijzonder focussen op het waarom, 'what's in it for them' en het handelingsperspectief voor de doelgroepen.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Medewerkers hebben steeds meer en vaker oog voor de buitenwereld. Vanuit communicatie wordt hieraan bijgedragen door de introductie van de methodiek Factor C (communicatief beleid en projecten maken) via trainingen, workshops en adviesgesprekken.
Burgerparticipatie & co-creatie	Faciliteren en adviseren in ontwikkeling participatiebeleid.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Het waterschap heeft kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar de informatie- en communicatiebehoeften van inwoners uit het werkgebied.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Communicatieadviseurs geven adviezen en faciliteren workshops bij beleid en projecten om in een vroegtijdig stadium het speelveld van betrokken actoren inzichtelijk te maken en daarop in te spelen (methodiek Factor C).
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Aanschaf en ingebruikname nieuwe mediamonitoringtool ANP360 voor het binnenhalen van on- en offline nieuwsberichten. Dit geeft inzicht in wat er over het waterschap geschreven wordt in de krant en op nieuwssites. Degene die wachtdienst communicatie heeft, stelt elke dag een mediaoverzicht op. Geabonneerden op het ANP-mediaoverzicht ontvangen op werkdagen een mail met een overzicht van actuele nieuwsberichten.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Communicatieadviseurs monitoren berichten op social media die over ons waterschap gaan. Binnen de 24/7 wachtdienst communicatie zijn hierover afspraken. Er wordt adequaat op gereageerd.
Beter in beeld brengen	Er is een nieuwe formule ontwikkeld voor de waterschapskringen: niet

betrokkenen en hun belangen	puur zenden, maar juist dialoog (durven) aan te gaan. Waar heeft de agrariër behoefte aan, wat kan de agrariër zelf doen en waarin kan het waterschap ondersteunen.
Aansluiten op (bestaande en nieuwe) landelijke, regionale en lokale initiatieven	Bij berichtgeving wordt ingespeeld op 'wat houdt de samenleving bezig'. Bijvoorbeeld met de landelijke campagne, oliebollenvet niet in het toilet, op oudjaarsdag.
Aansluiten op (bestaande en nieuwe) landelijke, regionale en lokale initiatieven	Regelmatig wordt het waterschapsverhaal voor gastlessen aangepast. Daarmee wordt aangesloten bij de behoeften, lesprogramma en examenvragen. Daarvoor wordt geëvalueerd met docenten en rondleiders en binnen de NBWB-werkgroep educatie.
Aansluiten op (bestaande en nieuwe) landelijke, regionale en lokale initiatieven	Binnen de Brabantse waterschappen wordt meer gezocht naar samenwerking met NME-organisaties. Deze hebben veel contacten met onder andere scholen en beschikken over eigen tentoonstellingsruimten waar gebruik van kan worden gemaakt.
Aansluiten op (bestaande en nieuwe) landelijke, regionale en lokale initiatieven	Educatie/kennismaking met het waterschapswerk. Er is een zichtbare toename van aanvragen van zowel basis- als middelbare scholen voor rondleidingen en gastlessen. Door het aanbieden van een interactief educatieprogramma op RWZI Nieuwveer speelt het waterschap meer in en sluit meer aan bij de lesprogramma's op scholen.
	Voornemens
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren met speciale aandacht voor waterbewustzijn en educatie.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Nauwe samenwerking met accountmanagers van beleid om kennis over belangrijkste doelgroepen van waterschap en hun behoeftes te verzamelen, analyseren, borgen en van daaruit communicatiestrategie te bepalen. Eerste kwartaal 2016 gebeurt dit voor de agrarische sector.
Participatie	Het waterschap is participatiebeleid aan het ontwikkelen. Dit vraagt een faciliterende rol voor communicatie en samenwerking zowel intern als met externe partijen.
Burgerparticipatie & co-creatie	Aansluiting maken op participatiebeleid met de communicatievisie en de methodiek Factor C.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Doelgroepgericht werken: Goed antwoord geven op vragen en wensen die leven bij inwoners, ondernemers en organisaties geeft een gezicht aan het waterschap. Niet zenden, maar communiceren en dialogiseren. Vanuit communicatie kunnen we Dienstverlening ondersteunen met het transparant en op maat communiceren.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Bij projecten en activiteiten nog beter de geprioriteerde doelgroepen kiezen zoals inwoners met waterschapswerk in de achtertuin, agrariërs in ons werkgebied, samenwerkende partijen als gemeenten.
Beter in beeld brengen betrokkenen en hun belangen	Meer onderzoek uitvoeren naar wensen van stakeholders zodat nog meer doelgroepgericht gecommuniceerd kan worden.

3.2. Evaluatie bouwsteen 'Intern winnen door afstemmen'

Toetsing op:

- Stelselmatig communiceren met bestuur
- Alle activiteiten in een gebied afstemmen
- Open staan voor ideeën en signalen uit het veld
- Totaaloverzicht waterschapsactiviteiten bieden

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Stelselmatig communiceren met bestuur	Er zijn structurele communicatiemomenten ingebouwd: alle persberichten en daadwerkelijke media-aandacht ontvangen bestuurders per mail. De knipselkrant is vervangen door een digitale tool ANP-mediaoverzicht waarin naast de schriftelijke media-aandacht ook de digitale

	berichtgeving over het waterschap inzichtelijk wordt.
Communicatie-activiteiten in een gebied afstemmen	Projecten Sloten, oevers en dijken op orde (Inhaalslag keur) en Verbetering Regionale Keringen worden vanuit een eenduidige boodschap communicatief op elkaar afgestemd.
Communicatie-activiteiten in een gebied afstemmen	Bevorderen interne afstemming: Aandacht in (social) media voor specifieke waterschapsonderwerpen en algemene issues (bijvoorbeeld gezondheidsrisico's) zijn aanleiding om de communicatie over deze onderwerpen en de interne organisatieprocessen die daaraan ten grondslag liggen tegen het licht te houden. Voor een deel gaat het hierbij om reparatie, maar ook al om preparatie (de ideale situatie). Het afgelopen jaar is dat gebeurd met onder andere onderwerpen als het grondwatergebruik (reparatie) en de vergunningseisen van waterevenementen in relatie tot zwemwaterkwaliteit (preparatie). Dat vraagt om interne afstemming en bewustwording bij de betrokken afdelingen. Die werkwijze wordt voortgezet.
Open staan voor ideeën en signalen uit het veld	Bij projecten wordt door communicatieadviseurs in samenwerking met omgevingsmanagers actief geïnventariseerd wat de werkvloer al weet over de gebieden waarmee met inwoners gaat worden gecommuniceerd. Voorbeelden zijn de projecten Inhaalslag Keur/Oevers, Keringen en Dijken op Orde en Regionale Keringen.
Totaaloverzicht communicatieactiviteiten bieden	Op de nieuwe website is er een actief overzicht van activiteiten onder de contentblokken Actueel en Werk in uitvoering.
Algemeen intern winnen door afstemmen	Communicatie draagt bij aan deze bouwsteen door: - Het adviseren over het maken, visualiseren en delen van een eenduidig verhaal over de organisatiekoers binnen de organisatie. - Strategisch advies bij en uitvoeren communicatieacties rondom het bijeenbrengen, vereenvoudigen en verduidelijken van verschillende (interne) beleidssporen. - Het adviseren en ondersteunen van management, beleidmakers en projectleiders over ex- en interne communicatie. - Aandacht voor meekoppelkansen en samenwerking.
	Voornemens:
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren.
Communicatieactiviteiten in een gebied afstemmen	De aandacht voor communicatie over algemene waterschapsonderwerpen blijft (zie bovenstaand punt). Dat vraagt om goede monitoring van issues en interne afstemming en bewustwording.

3.3. Evaluatie bouwsteen 'Profileren via assets'

Toetsing op:

- Profilering:
 - Door ambassadeurschap: persoonlijk, met passie en authentiek
 - Door beleving
 - Door thematisch communiceren
 - Door waterschap als bestuurlijk orgaan
 - Door aangeven maatschappelijke meerwaarde
- Tone of voice & aard van contact
 - Proactief meedenken
 - Lef tonen
 - Klare Taal (makkelijk, duidelijk schrijven) en visualiseren
 - Focus op gewenst gedrag

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Profilering door beleving via assets	Zorgen dat het waterschapswerk fysiek zichtbaar is. De huisstijl is aangepast op de vernieuwde uitgangspunten en toegepast op bestickering

	van werkvoertuigen/ bedrijfswagens/ tractoren/ beluchtingskarren en bij het vernieuwen van middelen als vlaggen en banners.
Profilering door beleving via assets	De bebording van het waterschap is een prioriteit. Er zijn nieuwe ontwerpen. Er is een organisatiebreed proces ontwikkeld voor het vervangen van beschadigde, verouderde en te vernieuwen bebording. Prioriteit heeft de vervanging van bebording van rechtsvoorgangers waterschap.
Profilering door beleving via assets	Het 'merk' waterschap wordt geladen vanuit en door mensen, de mens staat centraal. De kerntaken, projecten en beleid wordt gecommuniceerd vanuit het verhaal van de mens: de medewerker die over zijn werk vertelt, de visser die vertelt over zijn belang bij het waterschap, de boer die vertelt over de samenwerking met het waterschap.
Profilering door ambassadeurschap	Waterschapsmedewerkers als ambassadeurs: De medewerkers van het cluster watersystemen hebben veel kennis van het lokale waterbeheer, afgestemd op het doel en de gebruikers van het water. Een ideale combinatie om op te treden als ambassadeurs van het waterschap. Het afgelopen jaar heeft een aantal van hen presentaties gegeven of is geportretteerd via social media. De betekenis van het werk voor de doelgroepen van het waterschap en trots zijn op het werk zijn daarbij uitgangspunten.
Profileren door thematisch communiceren	Thematisch communiceren is belangrijk onderdeel van de strategie Watersystemen en wordt al toegepast in de externe communicatie van Zuiveringsbeheer via de communicatiekalender.
Profileren door thematisch communiceren	Op Facebook en in de maandelijkse digitale nieuwsbrief is de rubriek 'medewerker in beeld' geïntroduceerd. Medewerkers van waterschap Brabantse Delta brengen we in beeld aan de hand van korte interviews. De interviews zijn persoonlijk, luchtig en niet te inhoudelijk. De mens staat centraal. We tonen een beeld van onze trotse, hardwerkende en onmisbare specialisten. Het zijn berichten die erg veel interactie uitlokken.
Tone of voice & aard van contact d.m.v. project Klare Taal	In het kader van Klare Taal zijn eerste pilotsessies gehouden met verschillende afdelingen. Het project moet verder handen en voeten krijgen binnen het programma Dienstverlening. Belangrijkste uitkomst is een nieuw format voor de beslissing op bezwaar.
Profilering door ambassadeurschap, beleving, thematisch communiceren	Er zijn actief momenten gecreëerd om in contact te komen met inwoners in de achtertuin van project of activiteit. Voorbeelden: - Groene Warmtestation: opening samen met de omwonenden en persrondeleidingen - Open dagen zuiveringen: opvallend hoge opkomst van omwonenden - Watermarkt op (jaar)markten binnen ons werkgebied: Brabantse Waldag, Buitenfair Mastbos, Dag van het Park in Dongen. Op de watermarkt ontdekken volwassenen en kinderen op een interactieve manier het werk van het waterschap. Zelf doen en zelf ervaren!
Profilering waterschap als bestuurlijk orgaan	De verkiezing van het nieuwe algemeen bestuur was aanleiding voor een gerichte campagne om meer kiezers naar de stembus te krijgen. Uitgegaan werd van de beleving van de inwoners: de campagne was vooral gericht op inwoners en groepen inwoners die al 'iets hadden' met het waterschap. Vanuit de gezamenlijke waterschappen was er een campagne rondom thema's als wateroverlast en overstroming. Er was een stemwijzer (KiesKompas) voor mensen die geholpen wilden worden met hun keuze voor een partij in de waterschapsverkiezingen.
Profilering door aangeven maatschappelijke meerwaarde	Actief journalisten uitnodigen voor kennismaking met het waterschap. Bijvoorbeeld op RWZI Bath: persrondeleidingen (buitenlandse) journalisten, radio NOS, televisie RTL7 ondernemend Nederland.
Profilering door aangeven maatschappelijke meerwaarde	De projectcommunicatie is de afgelopen twee jaar geïntensiveerd: er is meer aandacht voor nieuwsmomenten en daardoor de mogelijkheid om media-aandacht te genereren.
Profilering door aangeven	Voor technische en innovatieve projecten en onderzoeken zijn de vakmedia actief benaderd.

maatschappelijke meerwaarde	
Profilering door aangeven maatschappelijke meerwaarde	Arbeidsmarktcommunicatie. Gastlessen op diverse middelbare scholen binnen ons werkgebied in het kader van VHTO Talentenkijker. Deze gastlessen zijn anders ingericht dan de normale gastlessen en worden alleen gegeven door vrouwelijke waterschappers. In 2014 is het waterschap hiermee gestart (loopt nog steeds).
	Voornemens:
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren.
Tone of voice & aard van contact d.m.v. Klare Taal	Doorgaan op de ingeslagen weg met Klare Taal, dit thema krijgt verder handen en voeten binnen het programma Dienstverlening.
Profilering door ambassadeurschap	Medewerkers en bestuurders zijn onze ambassadeurs. We zetten hen in om de naamsbekendheid en het waterbewustzijn bij onze inwoners te verhogen.
Profilering door beleving, thematisch communiceren	Educatie/kennismaking met het waterschapswerk versterken. Het interactief educatieprogramma op RWZI Nieuwveer aanpassen en implementeren bij RWZI Bath en gemaal Keizersveer.

4. Evaluatie doorbouwen op best practices communicatievisie

Uit de communicatievisie 2010 zijn de volgende speerpunten meegenomen:

- Regie op communicatie
- Mediacommunicatie
- Digitale communicatie
- Aandacht voor crisiscommunicatie/calamiteitencommunicatie

De evaluatie wordt per speerpunt beschreven.

4.1. Evaluatie speerpunt 'Regie op communicatie'

Het verstevigen van de regie op communicatie richtte zich op:

- Geïntegreerde aanpak communicatie door:
 - Versterking communicatiestrategie (zie ook profilering 2.2)
 - Gestructureerde inzet communicatiemiddelen
 - Samenhang interne en externe communicatie
 - Regie voeren op externe communicatie (zie ook profilering 2.2)
- Stelselmatig onderzoek en evaluatie door:
 - Actieve aanpak geprioriteerde doelgroepen

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Versterking communicatiestrategie / Regie voeren op externe communicatie	Zie hiervoor de evaluatie van keuzes profilering 2.2.
Regie voeren op externe communicatie	Accenten regievoering communicatie. Van het accent op de uitvoering communicatie naar het accent op strategisch en tactisch advies communicatie bij beleid en projecten. Steeds vaker wordt in een vroeg stadium van beleid en projecten nagedacht over communicatie en participatie (en acties uitgevoerd). Vanuit de accountbenadering van de afdelingen binnen het waterschap wordt de communicatieadviseur steeds meer aan de voorkant van het project betrokken en ingezet en wordt de communicatieparagraaf in nota's conform Factor C visie opgesteld.
Actieve aanpak geprioriteerde doelgroepen en gestructureerde inzet communicatiemiddelen	De ingezette communicatiemix is gericht op communicatie op maat: aangepast en toegepast op specifieke doelgroepen en de regio.

Actieve aanpak geprioriteerde doelgroepen en gestructureerde inzet communicatiemiddelen	Voor de inzet communicatiemiddelen en -activiteiten worden de eisen van de veranderende wereld en de behoeften van de inwoners meegenomen. Daardoor wordt berichtgeving en middelen zoals de digitale media, maar bijvoorbeeld ook infographics beter aangepast aan de wensen van de ontvangers.
Actieve aanpak geprioriteerde doelgroepen	Regionale binding. Er is een nieuwe formule voor de waterschapskringen opgezet: niet puur zenden maar juist dialoog (durven) aan te gaan. Wat heeft agrariër nodig, wat kan de agrariër zelf doen en waarin kan het waterschap ondersteunen.
Actieve aanpak geprioriteerde doelgroepen	Samenwerking met de Noord-Brabantse waterschappen op het gebied van educatie werpt zijn vruchten af. Kennis delen, niet allemaal zelf het wiel uitvinden en zo veel mogelijk gezamenlijk naar buiten treden en dat is meteen kostenbesparend.
	Voornemens:
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren met accent op strategische regievoering op naamsbekendheid, onderzoek en evaluatie.

4.2. Evaluatie speerpunt 'Mediacommunicatie'

Voor de mediacommunicatie is de inzet getoetst op:

- Uitvoeren van actief mediabeleid
- Verbetering van de woordvoering
- Verbreding van mediabeleid van schriftelijke media naar digitale media
- Actieve monitoring van het waterschap in de media

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Actief mediabeleid	Innovaties blijken veel media-aandacht te genereren. Onze wereldprimeur, bioplastics, leverde een grote hoeveelheid aan positieve berichtgeving op.
Actief mediabeleid	Journalisten die voor de regionale media werken worden altijd uitgenodigd om projecten met eigen ogen te komen bekijken. Ook zijn buitenlandse journalisten (bladen, radio/tv) in 2015 uitgenodigd voor een mediatour op RWZI Bath.
Actief mediabeleid	In alle persberichten wordt ingezoomd op de kerntaak behorende bij het nieuwsverhaal. Geconstateerd is dat de artikelen over het waterschap gemiddeld langer zijn dan in de jaren daarvoor.
Verbetering woordvoering	Mediacommunicatie is één van de kanalen in de communicatie met de doelgroepen van het waterschap. De afgelopen jaren is ingezet op een actieve mediabenedering om ook beleidsthema's voor het voetlicht te brengen voor nieuwsmedia. Die zijn vaak abstracter dan concrete nieuwsfeiten. De uitdaging daarbij is een vertaling te maken naar het effect en de meerwaarde van die thema's voor de doelgroepen. Dat vraagt om een vroegtijdige ontvanger-gerichte benadering van die onderwerpen en afstemming binnen verschillende interne disciplines. Waar nodig is de media-actie uitgevoerd in de vorm van een interview. Voorbeelden zijn de persinterviews over het ontwerp-waterbeheerplan en de presentatie van het rapport van de visitatiecommissie afvalwaterketen. In vakmedia heeft het waterschap de afgelopen periode vooral de nadruk gelegd op het belang van innovaties en de samenwerking die daarvoor noodzakelijk is.
Verbetering woordvoering	Bij alle acties wordt geïnvesteerd in perscontacten om de corporate story, het waterbewustzijn en goede achtergrondinformatie in de berichtgeving te krijgen.
Verbetering woordvoering	Geïnvesteerd is in het meer en beter informeren van media over de taken van het waterschap en achtergrondinformatie voor dossiers om bij te dragen aan betrouwbaarheid waterschap en gedegen journalistieke artikelen met meer inhoud en ruimte over het waterschapsverhaal (meer reportages).
Verbetering	De pers doet zelf actief gemiddeld twee tot drie keer per week een beroep

woordvoering / Verbreiding mediabeleid naar digitale media	op het perspiket dat door de communicatieadviseurs wordt uitgevoerd. Er is 24/7-bereikbaarheid van het perspiket (voor de media).
Verbreiding mediabeleid naar digitale media	Zie hiervoor evaluatie speerpunt digitale communicatie 4.3.
Verbreiding mediabeleid naar digitale media	Bij evenementen op Bouvigne pikken de media berichten sneller op en verspreiden ze ook sneller. Er blijkt door de social media een groter bereik binnen ons werkgebied en dat werpt zijn vruchten af gezien het toenemende aantal bezoekers tijdens de open dagen op landgoed Bouvigne.
Actieve monitoring	Er is een nieuwe knipselkrant, niet alleen met uitbreiding van digitaal nieuws maar ook met een ordening naar thema's. Het nieuwe dagelijkse ANP-mediaoverzicht werkt een stuk overzichtelijker en inhoudelijker.
	Voornemens:
Beleid	Huidige beleidsuitvoering continueren met speciale aandacht voor actief mediabeleid.
Actief mediabeleid	Eind 2015/begin 2016 wordt de mediacomunicatie nader onder de loep genomen. Daarbij is er speciale aandacht voor de plek die mediacomunicatie inneemt in de middenmix en wat het doel is van de inzet van mediacomunicatie.
Actief mediabeleid	Aandacht voor het relatiemanagement met de journalisten en de benadering van/relatie met de vakpers.

4.3. Evaluatie speerpunt 'Digitale communicatie'

Voor de digitale communicatie is de inzet van (digitale) communicatiemiddelen getoetst op:

- Beleid
- Uitvoering
- Resultaten
- Onderzoek

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Beleid, uitvoering, resultaten	Er is het afgelopen jaar geëxperimenteerd met social media strategieën. Een belangrijke vraag bij onze strategie is 'hoe kunnen we verbinding maken / een relatie opbouwen met onze inwoner(s) en belastingbetaler(s)'. Via de social media is in 2015 gestart met de rubriek: Medewerker in beeld. Doel is het inzetten van medewerkers als ambassadeur door hen te portretteren met zijn of haar werk of een actualiteit. Daarbij staat de mens centraal.
Beleid, uitvoering, resultaat	Voor de verkiezingen zijn er meerdere social media strategieën gevolgd: met de Unie van Waterschappen zijn algemene berichten over de verkiezingen gedeeld en er is een prijsvraag door hen uitgeschreven. Zelf zetten we de stakeholders in beeld. Gedurende de verkiezingsperiode zijn er dan ook vele extra volgers en likers op Facebook, Twitter, Linked in bijgekomen.
Uitvoering, resultaten	Met de nieuwe website en ook de ontwikkeling van de GVOP met overheid.nl zijn er nieuwe mogelijkheden om het waterschap online als professionele en betrouwbare overheid te positioneren.
Uitvoering	Inzet digitale middelen: - De website wordt actief up-to-date bijgehouden. - Het waterschap is actief op social media en de groep volgers groeit gestaag. - Er worden interessante, relevante en luchtige informatieberichten gedeeld over het waterschap.
Uitvoering	Voor projectcommunicatie worden digitale media proactief en frequent ingezet.

Resultaten	Aanschaf en ingebruikname nieuw CMS voor beheer van de website. De webpagina's zijn meer in 'blokken' ingedeeld. Dit maakt het voor de bezoeker makkelijker de informatie te screenen. Het CMS biedt nieuwe mogelijkheden, zoals koppelingen met social media en is daarnaast gebruiksvriendelijker. De verandering zit vooral in functionaliteiten (technische mogelijkheden). Met het huidige CMS is de website mobiel beschikbaar, zodat deze op een smartphone of tablet goed te gebruiken is. In de statistieken zien we een toename van bezoeken aan de website via smartphone of tablet.
Resultaten	Verbeterde inzet digitale media: • Twitter: 1.200 volgers erbij en het aantal interacties (vermeldingen, reacties, delen) is meer dan verdubbeld. • Facebook: 890 volgers erbij, het aantal reacties verdubbeld en het bereik is meer dan verdrievoudigd. • Website: Tijdens de verkiezingen was een enorme piek te zien. Het aantal bezoekers is toen gemiddeld genomen verviervoudigd (van gemiddeld 10.000 naar 40.000 bezoeken in één maand). • Traffic: In de statistieken zien we dat de social media kanalen Facebook, Twitter en LinkedIn in 2015 meer effect hebben gehad op de bezoekers van onze website dan in 2014. Het aantal bezoekers dat via social media onze website bezoekt is in 2015 8,5 keer hoger dan in 2014. Waar in 2014 Twitter nog het belangrijkste kanaal was voor traffic naar de website is dat nu Facebook geworden.
Onderzoek	Om een beeld te krijgen in hoeverre overheidsorganisaties de meest gebruikte producten al digitaal aanbieden, heeft Deloitte een onderzoek gedaan. Daarbij is per organisatie en per overheidsproduct vastgelegd of het mogelijk is het product digitaal aan te vragen en wat de volwassenheid (niet digitaal tot volledig digitaal met DigiD) is van het product. Ook naar de websites van de waterschappen is specifiek gekeken. In juni 2015 verscheen hierover een rapport. Waterschap Brabantse Delta scoort goed en staat op nummer 6. Waterschap de Dommel eindigt op plaats 11 en waterschap Aa en Maas op plaats 21. Het lijkt erop dat het wijzigen van onze webstrategie in 2012 en de functionaliteiten die het nieuwe CMS biedt, hun vruchten afwerpen.
	Voornemens:
Beleid en resultaten	Huidige beleidsuitvoering continueren met speciale aandacht voor doelgroepgericht communiceren. Dit resulteert onder andere in een digitale nieuwsbrief voor de agrarische sector.
Beleid	Met het interne project Dienstverlening is een eerste stap gezet naar webcare. Dit wordt binnen dit project uitgerold.
Beleid en resultaten	In de veranderende wereld om ons heen wordt steeds meer gebruik gemaakt van digitale media. Het meegaan met deze maatschappelijke beweging heeft alle aandacht. Hiervoor wordt in eerste helft van 2016 een social mediastrategie opgesteld met als belangrijke doelstellingen naamsbekendheid van het waterschap vergroten en het waterbewustzijn van onze doelgroepen vergroten.
Beleid	Digitale communicatie versterken door doelbewust in de mediacommunicatie gebruik te maken van social media.
Beleid en resultaten	Verbeteren inzet digitale media voor dienstverlening. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Doelstelling is dat bedrijven en burgers uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal kunnen afhandelen (programma Digitaal 2017).

4.4. Evaluatie 'Calamiteitencommunicatie / crisiscommunicatie'

Voor de calamiteitencommunicatie is de inzet getoetst op:

- Beleid
- Uitvoering
- Resultaten
- Onderzoek

Onderwerp in communicatievisie	Wat is er gebeurd?
Beleid/ resultaat	De calamiteitencommunicatie is verder geprofessionaliseerd. De organisatie van de crisiscommunicatie (taken en rollen) is opgenomen in de verbeterde versie van het calamiteitencommunicatieplan. In die professionalisering ligt ook de focus op een duidelijke strategie als uitgangspunt (informatievoorziening, betekenisgeving en handelingsperspectief) en het gebruik van de omgevingsanalyse. De professionalisering van de crisiscommunicatie is een continu proces.
Beleid/ resultaat	Een professionele organisatie voor de crisiscommunicatie opgebouwd: waren er voorheen alleen calamiteitenwoordvoerders, nu is er een team van specialisten voor specifieke rollen die bij grote calamiteiten ingeschakeld kunnen worden. In dit verband is er ook nadrukkelijk samenwerking (gezocht) met de andere Brabantse waterschappen en de Veiligheidsregio.
Beleid/ uitvoering	Beeldvorming is een onderwerp dat hoog op de agenda staat voor communicatie. Er is meer aandacht in het operationeel en actieteam voor beeldvorming en communicatie bij calamiteiten.
Beleid/ uitvoering	Het waterschap wil gedurende een calamiteit regelmatig en continu berichtgeving/nieuws naar buiten brengen. Daarvoor is het geven van procesinformatie van belang.
Uitvoering	Er is altijd een 24/7 bereikbaarheid van communicatieadviseurs / woordvoerders voor calamiteiten: wachtdienst communicatie.
Uitvoering	Op de (nieuwe) website is er de mogelijkheid van een digitaal logboek waarmee per uur, zelfs per minuut de juiste informatie gegeven kan worden.
	Voornemens:
Algemeen	Huidige beleidsuitvoering continueren met speciale aandacht voor onderzoek naar kanalen voor specifieke doelgroepen.
Beleid/ onderzoek	Er wordt nu onderzoek naar kanalen gedaan. Naar het beter en meer gebruik maken van kanalen voor specifieke doelgroepen, zoals bijvoorbeeld Facebook voor vis- en hengelsportverenigingen.
Beleid	In samenwerking met Veiligheidsregio Midden en West-Brabant een mogelijke strategie en uitvoeringsplan voor risicocommunicatie bepalen waarbij we uitgaan van onze doelgroepen, actualiteiten en logische momenten in de tijd.

|

Bijlage 2 Jaaroverzicht 2015 - Waterschap in de spotlight

Inleiding

De Communicatievisie 2014 'Krachtig in Contact' vormt de basis voor de uitvoering van de communicatie van het waterschap. De ambities die in 2013 zijn geformuleerd en ten grondslag liggen aan de communicatievisie 2014 blijken stevige uitgangspunten te zijn voor de uitvoering.

Om een beeld van de uitvoering van de communicatie van het waterschap te geven zijn over het jaar 2015 de (meeste) persmomenten en (voor zover mogelijk) andere communicatie-uitingen beschreven in bijgaand document. De indeling is per maand in mediaonderwerpen, inzicht in rondleidingen en een overzicht van de social media.

Totaaloverzicht in cijfers 2015

Activiteit	Aantal	
Gastlessen/Rondleidingen	Aantal gastlessen 2014	5
	Aantal personen	105
	Aantal gastlessen 2015	51
	Aantal personen	1.338
	Aantal rondleidingen 2014	82
	Aantal personen	2.331
	Aantal rondleidingen 2015	78
	Aantal personen	2.385
Perscontacten	Persberichten 2014	24
	Persberichten 2015	40
	Perscontacten 2014	78
	Perscontacten 2015	106
Website	Aantal bezoeken 2014	55.571
	Aantal bezoeken 2015	154.296
	Aantal nieuwsberichten bekeken 2014	5.721
	Aantal nieuwsberichten bekeken 2015	24.382
	Hoeveel nieuwsberichten geplaatst 2014	141
	Hoeveel nieuwsberichten geplaatst 2015	161
	Aantal keer Werk in uitvoering bekeken 2014	9.105
	Aantal keer Werk in uitvoering bekeken 2015	23.306
Facebook	Aantal volgers 2014 (jan.)	182
	Aantal volgers 2014 (dec.)	372
	Aantal volgers 2015	1.131
	Aantal berichten 2015	128
Facebook Overdiepse Polder	Aantal volgers 31 juli 2014 (start Facebookpagina)	0
	Aantal volgers 2015	343
Twitter	Aantal volgers september 2014	2.566
	Aantal volgers 2015	3.209
	Aantal berichten 2015	412
	Aantal berichten 2015	412
Twitter Overdiepse Polder	Aantal volgers 2015	147
	Aantal berichten 2015	300
LinkedIn	Aantal volgers 2015	1.735
Digitale nieuwsbrief	Digitale nieuwsbrieven 2015	11
Nieuwsbrieven e.d.	Advertorials waterschapsnieuws plaatselijke/ regionale bladen	3
	Project Overdiepse Polder	4

Mediaoverzicht januari 2015

In de maand januari is er aandacht voor waterveiligheid, diverse projecten en de waterschapsverkiezingen. Begin januari is het ook nat. Daardoor stijgen de waterpeilen op diverse plaatsen in het gebied en melden verschillende media hierover. In combinatie met de aanpak van de regionale keringen groeit hiermee in de media de aandacht voor waterveiligheid en het waterbewustzijn, vooral ook vanwege het feit dat 20 jaar geleden het Rivierengebied deels werd geëvacueerd als gevolg van het hoge water. Tevens is het de maand waarin het Ontwerp Waterbeheerplan de inspraak in gaat.

Samenwerking

Op 3 januari verscheen het artikel over de voortgang in de samenwerking in de afvalwaterketen. Op basis van het interview met de dijkgraaf en drie wethouders is een relatief positief beeld geschetst van die samenwerking, aangevuld met concrete projecten.

Zie de knipselkrant van 5 januari 2015

Benedensas

BN/De Stem en lokale media berichten over de stremming van Benedensas om daar werkzaamheden uit te voeren in het kader van de aanleg van waterberging Volkerak-Zoommeer. Daarbij wordt aangegeven dat die werkzaamheden buiten het vaarseizoen worden uitgevoerd.

Zie de knipselkrant van 7 januari 2015

Waterschapsverkiezingen

Langzaam maar zeker verschijnen er artikelen waarin wordt gerefereerd aan de komende waterschapsverkiezingen. Bijvoorbeeld burgemeester Niederer van Roosendaal roept in zijn nieuwjaarstoespraak zijn inwoners op om te gaan stemmen op 18 maart. Anderen stellen in verschillende artikelen soms kanttekeningen bij die verkiezingen. En daarmee vaak ook bij het bestaansrecht van de waterschappen.

Zie de knipselkrant van 7, 16, 22 en 27 januari 2015

Waterveiligheid

De herdenking van het hoogwater in het rivierengebied, dit jaar 20 jaar geleden, vestigt de aandacht op de huidige waterveiligheid. Brabants Dagblad roept de lezers op om online aan te geven hoe veilig zij zich op dit moment voelen achter de dijk.

Zie de knipselkranten van 7 januari 2015

Hoogwater

De regen van begin januari leidt tot hogere waterpeilen in onder andere de Aa of Weerij en Bovenmark ten zuiden van Breda en in de Molenbeek bij Roosendaal. De grond raakt verzadigd dus ook op andere plaatsen lopen de sloten vol. Dat blijft in de media niet onopgemerkt. Verschillende artikelen verschijnen er in het weekend van 10 en 11 januari over de hoogwatergolf. Ook een week later overigens waarbij in een breder kader de maatregelen tegen hoogwater en wateroverlast worden beschreven.

Zie de knipselkrant van 10, 13 en 16 januari 2015

Kandidaten

In de media worden diverse kandidaten voorgesteld van de partijen die deelnemen aan de waterschapsverkiezingen op 18 maart. Op die manier dragen de partijen en de kandidaten bij aan de bekendheid over de waterschapsverkiezingen.

Zie de knipselkrant van 10 januari 2015

Roode Vaart

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant wil 15 miljoen euro gereserveerd voor de aanpak van de Roode Vaart in het kader van de zoetwatervoorziening van West-Brabant. Kees Coppens geeft zijn visie op de ontwikkelingen in het vakblad Nieuwe Oogst.

Zie de knipselkrant van 10 januari 2015

Waterbeheerplan

Op 14 januari is er een prachtig artikel verschenen over het Ontwerp Waterbeheerplan dat die week de inspraak in gaat. Journalist Nico Schapendonk heeft vooral de ambities van het waterschap op het gebied van waterbeheer voor natuurontwikkeling en waterkwaliteitsverbetering toegelicht, als één van de onderdelen van het plan.

Zie de knipselkrant van 14 januari 2015

Verbetering Regionale Keringen

Donderdag 15 januari heeft het waterschap samen met betrokken gemeenten een overeenkomst ondertekend om gezamenlijk de regionale keringen te verbeteren. Diverse media hebben hierover bericht. Dat past in de trend rond de aandacht voor waterveiligheid.
Zie de knipselkrant van 19 januari 2015

West-Brabant Nederland in het klein

In BN/De Stem een interessante reeks over de identiteit van West-Brabant. In het artikel op zaterdag 17 januari wordt daarbij water als belangrijk kenmerk genoemd, namelijk de hoge zandgronden in het Zuid-Oosten en de lager gelegen kleipolders in het Noord-Westen.
Zie de knipselkrant van 19 januari 2015

Olieverontreiniging op de Vliet

Door een onbekende lozing met een olieachtige stof in de haven van Roosendaal is door de stroming daarna ook het Mark-Vlietkanaal vervuild geraakt met een laagje olie. In opdracht van het waterschap is die olie opgeruimd. Naast het informeren van direct belanghebbenden hebben ook diverse media aandacht aan deze verontreiniging en de opruimactie besteed.
Zie de knipselkrant van 21, 22 en 23 januari 2015

Beverratten

Opmerkelijk nieuws over 'dreiging uit het Oosten': er zijn afgelopen jaar meer beverratten gevangen. Ook in Oost-Brabant is dat het geval. In West-Brabant is geen beverrat gevangen terwijl ook het aantal gevangen muskusratten is gedaald. Veel media hebben dit bericht overgenomen waarmee het onderwerp waterveiligheid weer op de agenda kwam.
Zie de knipselkrant van 21 januari 2015

Uniforme keur

De vaststelling van de Uniforme keur door het algemeen bestuur van het waterschap is nieuws voor Nieuwe Oogst. Ook via social media wordt dat bericht, inclusief de samenwerking met de andere waterschappen, breed gedeeld.
Zie de knipselkrant van 22 januari 2015

Waterbeleid na 1995

In het kader van de herdenking van het hoogwater in 1995 is ook gekeken naar de betekenis daarvan voor ons waterschap. Alhoewel de gevolgen van het hoogwater destijds beperkt bleven voor West-Brabant, heeft de landelijke aanpak wel degelijk gevolgen gehad voor het waterbeleid. Naast de dijkversterkingen die destijds in drie fasen zijn uitgevoerd, werkt het waterschap nog steeds actief mee aan het programma Ruimte voor de Rivier. Ook blijft de focus van het waterschap op waterveiligheid onverminderd groot. Daarom ook in de media aandacht voor de publiekscampagne 'Overstroom ik' waarmee gewezen wordt op het vergroten van het waterbewustzijn van de Nederlanders.
Zie de knipselkrant van 26, 27 en 29 januari 2015

Waterschapslasten

In diverse media aandacht voor de waterschapslasten die bij de meeste waterschappen stijgen ten opzichte van voorgaande jaren. Dat blijkt uit het rapport van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen. Het zijn vooral de opgaven op het gebied van waterveiligheid en waterkwaliteit die om forse investeringen vragen. Desondanks lukt het de waterschappen om de stijging te beperken, aldus Huub Hieltjes namens het Uniebestuur.
Zie de knipselkrant van 27 en 28 januari 2015

Verbetering transportsysteem voor afvalwater

Waterschap Brabantse Delta werkt aan verbetering van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van het transportsysteem voor afvalwater. Het beheer wordt gerationaliseerd door de oude adhoc-benadering (repareren waar nodig) te vervangen door een structurele aanpak om problemen voor te zijn.
Artikel vakmedia H2O: 'waterschap neemt de leiding'.

Calamiteitencommunicatie

Maand januari

Olieverontreiniging Roosendaalse haven

Diverse belanghebbenden, waaronder bewoners en hengelsporters (onder andere via de VBC), zijn geïnformeerd over de vervuiling van de Nieuwe Roosendaalse Vliet en een deel van het Mark-Vlietkanaal met een oliehoudende stof, eind januari 2015. Diverse media hebben berichten over de opruimactie van deze stof opgenomen.

Mediaoverzicht februari 2015

In februari komen de verkiezingen meer in de media terecht. Presentaties van kandidaten die zich presenteren bij diverse gemeenten die met twee waterschappen te maken leiden tot de terugkerende vraag naar het nut van waterschapsverkiezingen. Er is veel aandacht voor de verkiezingen, ook is er aandacht voor ons reguliere werk zoals muskusratten, projecten en dat andere actuele waterthema: waterveiligheid.

Blauwe lijn

In navolging van de herdenking van het hoogwater in 1995 starten het Rijk en de waterschappen de campagne. We willen inwoners bewust maken van het gevaar van hoogwater door een blauwe lijn of kruis op hun huis te krijgen, op die plaats waar het water zou komen als er geen dijken zouden zijn.

Zie de knipselkrant van 3 februari 2015

Grote Melanen

In de media in Bergen op Zoom is er veel aandacht voor de plannen van de gemeente en het waterschap om de vijfverpartijen van de Grote Melanen aan te pakken. Rekening houden met de verschillende belangen vraagt om een goede afstemming van de aard en de planning van de werkzaamheden.

Zie de knipselkrant van 9 februari

Olie op het water

In februari is er een olieverontreiniging op het water bij Roosendaal. Deze keer door een illegale lozing vanuit België. In goede samenwerking met de Vlaamse instanties wordt er onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak en zijn de opruimwerkzaamheden voortvarend uitgevoerd.

Zie de knipselkrant van 9 februari

Vlaanderen

De olievervuiling kwam juist op het moment dat samen met waterschap De Dommel het samenwerkingscharter is ondertekend met de Vlaamse Milieumaatschappij en de provincie Antwerpen. Onderdeel van die samenwerking is het elkaar op de hoogte brengen van werkzaamheden en calamiteiten. Die konden meteen in de praktijk worden gebracht.

Zie de knipselkrant van 10 februari

Gastles

De gastles van de dijkgraaf voor leerlingen van de KSE in Etten-Leur is opgepakt door BN/De Stem. De leerlingen kregen uitleg over het waterschapswerk ter voorbereiding op het nationaal jeugddebat dat twee dagen later in Lelystad plaatsvond ter gelegenheid van de verkiezingen.

Zie de knipselkrant van 10 februari

Jagersrust

Aandacht in de diverse media voor de laatste fase van het project Jagersrust. Een project waarbij het waterschap samen met Natuurmonumenten gebieden rond Ossendrecht natuurlijk ingericht waarbij verdrogingsbestrijding het belangrijkste doel voor het waterschap is.

Zie de knipselkrant van 11 februari

Water in de stad

In het stadskantoor van Breda is de expositie Mozaïek Brabant geopend. Er is aandacht voor water als onderdeel van de ruimtelijke ontwikkeling van Brabant. Voor BN/De Stem reden om een groot artikel te plaatsen over water in de stad. Veel Brabantse steden willen namelijk ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit havens en oude watergangen terugbrengen in het stadscentrum. Dat vergt een zorgvuldig proces.

Zie de knipselkrant van 11 februari

Watersport

'Het openen van de haven van Zevenbergen is voor het waterschap primair van belang als extra zoetwatervoorziening voor West-Brabant. Maar het waterschap wil graag meedenken in de verkenning van de mogelijkheden voor de watersport van een open verbinding in de Roode Vaart' aldus Huub Hieltjes op vragen van BN/De Stem.

Zie de knipselkrant van 16 februari

Bouvigne

Kasteel Bouvigne wordt als trouwlocatie genoemd in een artikel in dagblad Trouw. Aanleiding is de lancering van een landelijke website over landgoederen en buitenplaatsen.

Zie de knipselkrant van 16 februari

Waterveiligheid en bewustwording

In het Reformatorisch Dagblad staat artikelen voor het belang van de bescherming van Nederland tegen overstromingen en het waterbewustzijn van de Nederlanders. Deze keer is de aanleiding een onderzoek van het Rode Kruis waaruit blijkt dat 80 procent van de Nederlanders zich geen zorgen maakt over een eventuele overstroming.

Zie de knipselkranten van 12 en 16 februari

Muskusrat

En wederom komen de muskusratten weer in het nieuws. Deze keer omdat de lijsttrekker van het CDA bij Reest en Wieden van mening is dat de muskusrat best op de menukaart mag komen te staan. 'Zonde om zo'n prachtig beestje na de vangst weg te gooien.' Er komen ook vragen binnen bij ons waterschap.

Zie de knipselkranten van 16 en 17 februari

Rekenen met droogte

In het Reformatorisch Dagblad staat een uitgebreid artikel over het belang van voldoende zoetwater in de zandgebieden. Lambert Verheijen wordt daarin aangehaald in het kader van het Deltaplan Hoge Zandgronden.

Zie de knipselkrant van 19 februari

Randenbeheer

De agrariërs die meedoen aan het project Actief Randenbeheer in Brabant kunnen ook dit jaar weer aanspraak maken op een vergoeding wanneer zij akkerranden natuurvriendelijk inrichten.

Zie de knipselkrant van 27 februari

Cruislandse krekken

De eerste fase van het project Cruislandse krekken is afgerond. Een moment – zo vlak voor de verkiezingen – om stil te staan bij dit omvangrijke project waarbij verschillende doelstellingen worden gerealiseerd.

Zie de knipselkrant van 27 februari

Waterschapsverkiezingen

Maand februari

Nieuwsberichten

- **Van dijkgravinnen tot weervrouw**

Opvallende artikelen over de waterschapsbelangen en de oproep tot stemmen zijn: het interview in De Telegraaf met drie vrouwelijke dijkgraven en weervrouw Helga van Leur om te gaan stemmen.

- **Kandidaatstelling - 3 februari 2015 ThePostOnline**

Op 2 februari zijn de kandidaten van de partijen bekend die meedoen aan de waterschapsverkiezingen. Die mijlpaal wordt eerst nog via de officiële kanalen gedeeld – waaronder de Unie en de Kiesraad. Later volgen andere media berichten, soms ook met de nodige kanttekeningen

- **Tilburg heeft 2 waterschapsgebieden**

Een reportage uit Tilburg in zowel de Telegraaf als in het Brabants Dagblad. Daarbij oog voor het feit dat Tilburg in twee waterschapsgebieden ligt. Gelukkig kunnen de Tilburgers wel overal in de gemeente op 'hun' waterschap kiezen. De stembiljetten zijn namelijk gemerkt.

Zie de knipselkrant van 17 februari 2015

- **Verkiezingen voor waterschap – 11 feb Zundertse Bode**

- **De dubbele verkiezingen volgende maand vergen ook een dubbele voorbereiding. - Brabants Dagblad 17-02-2015**

- **Verkiezingen die niemand boeien – BN/DeStem 25-02-2015**

- **Varend stembureau in de Biesbosch – BN/DeStem 25-02-2015**

- **Waterschapsverkiezingen**

Op 25 februari verschijnt het eerste grote artikel over de waterschapsverkiezingen in BN/De Stem. Vanuit het perspectief van de hengelsporter wordt het belang van de waterschappen geschetst.

Zie de knipselkrant van 25 februari

Flyers: uitdelen

Voor de campagne van de waterschapsverkiezingen zijn er 5 campagnebeelden ontworpen:

- Boer: 'Mijn weiland onder water?'
- Bootje: 'Ik wil later een eigen bootje hier. Mag dat?'
- Natte voeten: 'Beter natte voeten in het bos dan in de straat.'
- Visser: 'Ik betaal graag voor meer viswater. Jij niet dan?'
- Zeiler: 'Schoner water, daar ben ik voor?'

Verkiezingsbanners drukwerk en online

De campagnebeelden zijn op banners gezet voor in ons hoofdkantoor en in de gemeentekantore die daar gebruik van wilden maken. Vooral ook digitaal beeldmateriaal is gebruikt door de verschillende gemeentes in de ontvangstruimten.

Autostickers – Stem op uw waterschap

Voor de auto's zijn er intern stickers verspreid om de bekendheid van de Waterschapsverkiezingen te vergroten. Een grote versie hing ook bij de entree van het hoofdkantoor.

Digitale media

- **Social media campagne**

Er zijn diverse berichten over de verkiezingen gepost: wat doet het waterschap, promotie kieswijzer en via advertenties mensen naar de stembus krijgen.

- **Lancering Kieskompas – 11 februari**

- **Dijkgraaf Carla Moonen roept mensen op te stemmen via Youtube**

De film is via social media kanalen verspreid

- **Eigen verkiezingspagina op website**

- **Digitale nieuwsbrief februari – gericht op verkiezingen - 26 februari**

- **FM zuidwest – Anton merks over verkiezingen - Zondag 26 februari**

Gastles op school in Etten-Leur

Carla Moonen geeft op 11 februari een gastles op school in Etten-Leur. Deze school deed mee aan het eerste Nationale Jeugdwaterschapsdebat.

Representatie/ evenementen

Maand februari

Bezoek Studieclub Rundveehouderij

Kees Coppens ontvangt op 26 februari ruim 30 bezoekers en vertelt over de kerntaken van het waterschap, de waterschapsdoelen in het gebied en het beleid t.a.v. eigendom waterschap en verpachtingen met aansluitend een korte discussie. Ter afsluiting bezichtigen de bezoekers op eigen gelegenheid de tuinen van Bouvigne.

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

- We kunnen geen scheiding maken tussen interne bezoekers van het waterschap en de inwoners.

Maand februari

		1 februari 2015	1 maart 2015	+/-
Website	Algemeen	42.161 bezoeken	49.279 bezoeken	+7118
	Nieuwsberichten	3.383 keer bekeken	3.430 keer bekeken	+47
	Werk in uitvoering	1490 keer bekeken	1797 keer bekeken	+307
	Bestuur algemeen	712 keer bekeken	1.082 keer bekeken	+370
	Vergaderingen en stukken	294 keer bekeken	443 keer bekeken	+149
	Dagelijks bestuur	271 keer bekeken	357 keer bekeken	+86
Twitter	@brabantsedelta	2587 volgers	2667 volgers	+80
Facebook	Brabantse Delta	399 likes	440 likes	+41
Digitale niewsbrief	Per e-mail	353 abonnees	368 abonnees	+15

Mediaoverzicht maart 2015

In de eerste weken van maart staat het nieuws voor een groot deel in het teken van de waterschapsverkiezingen. Het waterschapswerk en de verkiezingen krijgen aandacht in de media. Een conclusie in één van die artikelen is dan ook dat de verkiezingen in ieder geval voor meer bekendheid hebben gezorgd over het waterschapswerk. Maar gelukkig is er ook veel aandacht voor het project waterberging Volkerak-Zoommeer. Met de plaatsing van een klepdeur bij Benedensas, gaan we de volgende fase in.

Stapstenen in de 'Aa of Weerij's'

Helder artikel in BN/De Stem over de aanleg van de ecologische verbindingszone in het dal van de Aa of Weerij's ter hoogte van Rijsbergen. Stapstenen moeten het voor de natuur makkelijker maken om zich te verspreiden door het gebied via deze rivier.

- Inloopavond AA of Weerij's
- Interview Jacques van der Aa en Leon van Hoften over Aa of Weerij's.

Zie de knipselkrant van 5 maart

Waterberging Albano in gebruik genomen

Samen met de gemeente Halderberge heeft het waterschap de waterberging Albano 4 in die gemeente in gebruik genomen. Die moet samen met de andere waterbergingslocaties wateroverlast in de kern voorkomen.

Zie de knipselkrant van 5 maart

Nieuwe waterregels

De drie Brabantse waterschappen hebben samengewerkt aan de vorming van een nieuwe uniforme keur. Die is inmiddels door alle waterschappen vastgesteld. De vereenvoudiging van de regels zorgt voor eenduidigheid en lagere lasten voor bedrijven en particulieren die onderhoud of werkzaamheden uitvoeren aan sloten en keringen of andere activiteiten uitvoeren bij het water.

Zie de knipselkrant van 5 maart

Waterzuivering

Goed nieuws over het zuiveren van afvalwater. Volgens het CBS wordt het gezuiverde afvalwater steeds schoner omdat er meer stoffen uit het water worden gehaald. Daarnaast produceren de waterschappen met het vrijkomende slib steeds meer energie. Die productie is gestegen van 21 procent in 2005 tot 31 procent in 2013 Een goede ontwikkeling uiteraard.

Zie de knipselkranten van 9 en 10 maart

Landschapspark Bergsche Heide

Het waterschap heeft een Green Deal ondertekend voor Landschapspark Bergsche Heide. Dat is een convenant tussen bedrijven, organisaties, burgers en overheden met als doel gezamenlijk te werken aan duurzame ontwikkelingen van een gebied tussen de A4 en de A58 in Bergen op Zoom.

Zie de knipselkrant van 13 maart

Volkerak-Zoommeer

De voorgenomen verzilting van het Volkerak-Zoommeer is onderwerp in een artikel in NRC-Handelsblad. Duidelijk is dat de tegenstellingen nog groot zijn. Intussen hebben betrokken partijen afspraken gemaakt over de planning en financiering van de noodzakelijke maatregelen.

Zie de knipselkranten van 17 en 23 maart

Benedensas

De werkzaamheden om het Volkerak-Zoommeer geschikt te maken voor waterberging zijn in volle gang. Benedensas krijgt daarvoor een geheel nieuwe klepdeur die normaal onzichtbaar is in dit historische complex. Op zaterdag 28 maart hebben ruim 150 mensen tijdens de open dag gezien hoe deze nieuwe klepdeur gesloten werd.

Zie de knipselkranten van 20 en 30 maart

Beregeningssignaal - 23 maart 2015

Grondwatergebruikers hebben meer mogelijkheden gekregen in ruil voor maatregelen die ze nemen om water te besparen. Eén van de maatregelen die centraal voor de agrarische sector is ontwikkeld, is het beregeningssignaal. De abonnees op deze online dienst krijgen een advies op maat voor het beregenen van hun perceel.

Melanen

In april starten dan toch de werkzaamheden aan de Melanen in Bergen op Zoom. Er was eerste enige commotie, onder andere over de periode in het jaar waarin de baggerwerkzaamheden gepland zijn. Na het werk moet de problematiek met de blauwalgen voor een groot deel voorbij zijn.
Zie de knipselkrant van 25 maart

Hitte

De verandering van het klimaat leidt niet alleen tot meer extreme neerslag. Er kan ook hittestress optreden, met name in de steden. Een artikel hierover in NRC-Handelsblad van 26 maart. Daaruit blijkt dat waterpartijen in de stad juist een opwarmend effect hebben dan een verkoelend effect.
Zie de knipselkrant van 26 maart

Wereld Waterdag

Op 22 maart sloot waterschap Brabantse Delta aan bij campagne voor Wereld Waterdag. De campagne is voor schoon drinkwater en voorzieningen.
Via social media kanalen: Twitter en Facebook

Filmpje jaarverslag ACM over nieuwe manier van aanbesteden

In het filmpje komen een aantal mensen aan het woord die iets vertellen over de thema's op de ACM Agenda. Publieke aanbesteding is één van die thema's. Het waterschap vindt dit thema belangrijk en draagt hieraan bij. Daarom geeft Huub Hieltjes in het filmpje een korte toelichting over het belang van eerlijke publieke aanbestedingen. Waarom vindt het waterschap het belangrijk dat de uitkomst van een aanbesteding eerlijk is? Denk aan eerlijk voor de betrokken bedrijven (het beste aanbod wint) maar ook voor de burger. Immers als partijen samenspannen tijdens een aanbesteding, dan ben je als overheid duurder uit en uiteindelijk gaat het wel om geld van de belastingbetaler. Het interview geeft een helicopterview vanuit het perspectief van het waterschap.
Het filmpje is half maart verschenen op de homepage van het ACM jaarverslag: www.jaarverslag.acm.nl.
Daarnaast is het door ACM gedeeld via twitter met hun 1800 volgers.
Het filmpje is ook via onze Facebook en Twitter kanalen verspreid.

Persmoment BO2 afsluiting en uitreiking kaart/folder BO2 afsluiting.

In 2015 is de vijfjarige bestuursovereenkomst succesvol afgerond. Dit is gevierd. In een werkgroep met de verschillende betrokken partijen, zijn hier verschillende communicatiemiddelen voor gemaakt. Hierin was zichtbaar welke resultaten de afgelopen vijf jaar gezamenlijk zijn bereikt. Deze middelen zijn uitgereikt aan het nieuwe AB en aan het DB en enthousiast ontvangen. Er is besloten een nieuwe bestuursovereenkomst aan te gaan voor de komende vijf jaar, een zogenaamde BO3.

Lekkende mestilo Woensdrecht (calamiteit).

Aan de Hinkeler Noorddijk 1 in Woensdrecht ontstond op 12 maart een lekkage in een silo met varkensmest, door een geklapte afsluiter. De lekkende mest liep over het bedrijfsterrein in een kelder van het bedrijf. Via een drainagesysteem onder het bedrijf kwam er sterk verdunde varkensmest in de aangrenzende watergang 'De Agger' terecht. De eigenaar van het bedrijf heeft zelf opruimaatregelen getroffen en de watergang afgedamd om verdere verspreiding van de mest tegen te gaan. Zowel het bedrijfsterrein als de watergang zijn door hem volledig opgeschoond. Uit metingen van het waterschap blijkt dat er geen mestresten in de sloot zijn achtergebleven. De dammen zijn daarom op maandag 16 maart verwijderd. De watergang vervult zijn reguliere functie weer. De mestlekkage in de watergang heeft geen nadelige effecten gehad voor flora en fauna in het watersysteem.

Boomfeestdag 2015 bij Vossenbergevaart, Etten-Leur

Jaarlijks draagt het waterschap zijn steentje bij tijdens de nationale boomplantdag. Zo ook in 2015. Dit gebeurde aan de Steenmansweg lang de EVZ Vossenbergevaart 2 in Etten-leur. Een bestuurder van het waterschap was hierbij aanwezig en zette samen met de kinderen de symbolische eerste schop in de grond.

Waterschapsverkiezingen

Maand maart

Nieuwsberichten

- **Voor het eerst in het stembokje voor de waterschappen** – 4 maart 2015
- **Oproep burgemeester: gebruik uw stemrecht op 18 maart** – website gemeente Dongen
- **Dure campagnes helpen verkiezing waterschap niet** – 7 maart 2015 BN/De Stem
- **In startblokken voor waterschapsverkiezingen** – 10 maart 2015 Bredase Bode
- **Meer dan schoon en veilig** – 13 maart BN/De Stem
- **Niet stemmen kan ook, maar slim is het niet** – 13 maart BN/De Stem
- **Links of rechts, water blijft altijd water** – 16 maart BN/De Stem

- **Extra stress voor de stemmentellers** – 18 maart BN/De Stem
- **Waterschap lift lekker mee op provincie** – 19 maart BN/De Stem
- **Waterschap 'nattevingerwerk'** – 19 maart 2015 BN/De Stem
- **Waterschapsnieuws** – 4 maart 2015 (verkiezingseditie in alle plaatselijke/regionale kranten)

Flyers: uitdelen

Voor de campagne van de waterschapsverkiezingen zijn er vijf campagnebeelden ontworpen:

- Boer: 'Mijn weiland onder water?'
- Bootje: 'Ik wil later een eigen bootje hier. Mag dat?'
- Natte voeten: 'Beter natte voeten in het bos dan in de straat.'
- Visser: 'Ik betaal graag voor meer viswater. Jij niet dan?'
- Zeiler: 'Schoner water, daar ben ik voor?'

Digitale media

- **Social media campagne**
 - Er zijn diverse berichten over de verkiezingen gepost: wat doet het waterschap, promotie kieswijzer en via advertenties mensen naar de stembus krijgen. De diverse acties, waaronder een betaalde advertentie leverde een bereik van 30.000 mensen op.
- **Radio Halderberge** – Carla Moonen over verkiezingen – *zaterdag 14 maart*

Open dag Nieuwveer

Op zaterdag 14 maart hebben is een open dag georganiseerd om te laten zien hoe het zuiveringsproces werkt, wat de muskusratten precies doen en presenteerden de politieke partijen zich.

- Omroep Brabant

Project Volkerak Zoommeer

Maand Maart

Klepdeuren monumentale sluis Benedensas

Op vrijdag 13 maart is de klepdeur van de monumentale sluis van Benedensas (bij De Heen, gemeente Steenbergen) op zijn plaats gehangen. Deze klepdeur is een tweede deur in de sluis om extra veiligheid te bieden als de waterberging Volkerak-Zoommeer wordt ingezet. Het aanpassen van de sluis van Benedensas is één van de werkzaamheden die aan de Brabantse kant van de dijken langs het Volkerak-Zoommeer worden uitgevoerd om alles gereed te maken voor de waterberging. De waterberging kan vanaf 2016 worden ingezet.

Media:

- Carla Moonen is gevolgd door Radio 1 KRO-NCRV bij De ochtend. Via deze link kun je het interview terugluisteren: <http://www.radio1.nl/item/278164-De-Ochtend-van-dijkgraaf-Carla-Moonen.html>
- BN/De Stem heeft een artikel, foto en video geplaatst in de krant en op de website, waarin Huub Hieltjes, Suzanne Frings projectmanager van het waterschap en Richard Goetheer, Van Oord-KWS Infra, aan het woord komen.
- Cobouw heeft vrijdag 13 maart een stuk gepubliceerd.
- Ook is een artikel verschenen in de Bodes en Steenbergse Courant.
- Tot slot is er aandacht geweest via social media. Een bericht werd flink gewaardeerd en bereikte ruim 3000 mensen op Facebook.
- De speciale webpagina over de verkiezingen werd van 1 februari tot eind maart 48.307 keer bezocht.

Open dag werkzaamheden Benedensas

Op 28 maart heeft het waterschap een open dag georganiseerd bij de monumentale sluis van Benedensas ter gelegenheid van de afronding van het werk aan de schutsluis en de heropening van de vaarweg op 1 april. De sluis heeft een extra deur gekregen, die normaal gesproken op de waterbodem ligt en alleen tevoorschijn komt als de waterberging Volkerak-Zoommeer wordt ingezet.

Ook de dijk ernaast is klaar. Deze dijk is op innovatieve wijze versterkt om straks het water tegen te houden. De bezoekers konden onder begeleiding van gidsen het werk bekijken. Op het einde van de open dag werd de klepdeur nog eenmaal voor het publiek gesloten. Ruim 120 bezoekers hebben alles kunnen aanschouwen. BN/De Stem en de Steenbergse Courant hebben aandacht besteed aan dit evenement.

Media:

- Carla Moonen is gevolgd door Radio 1 KRO-NCRV bij De ochtend. Via deze link kun je het interview terugluisteren: <http://www.radio1.nl/item/278164-De-Ochtend-van-dijkgraaf-Carla-Moonen.html>
- BN/De Stem heeft een artikel, foto en video geplaatst in de krant en op de website, waarin Huub Hieltjes, Suzanne Frings projectmanager van het waterschap en Richard Goetheer, Van Oord-KWS Infra, aan het woord komen.

- Cobouw heeft vrijdag 13 maart een stuk gepubliceerd.
- Ook is een artikel verschenen in de Bodes en Steenbergse Courant.
- Tot slot is er aandacht geweest via social media. Een bericht werd flink gewaardeerd en bereikte ruim 3000 mensen op Facebook.
- De speciale webpagina over de verkiezingen werd van 1 februari tot eind maart 48.307 keer bezocht.

Representatie en evenementen

Maand maart

Waterschapskringen

Op maandag 2 tot en met woensdag 4 maart organiseert het waterschap de jaarlijkse Waterschapskringen. Deze bijeenkomsten staan in het teken van samenwerken, betrokkenheid en van elkaar leren en weten wat er speelt in West-Brabant. De kringen zijn op drie werkplaatsen binnen ons werkgebied georganiseerd. Voorafgaand werden belangstellenden rondgeleid door enthousiaste waterschappers werkzaam op betreffende werkplaats. In totaal hebben ruim 150 mensen de kringen bezocht. Bij de bijeenkomsten waren ook vertegenwoordigers van de politieke partijen aanwezig die na afloop de gelegenheid kregen om aanwezigen te informeren over de komende verkiezingen en hun partij.

Bezoek Club '78 Senioren

Kees Coppens ontvangt op 13 maart ruim 40 bezoekers en vertelt over de kerntaken van het waterschap. Vervolgens worden de bezoekers met een gids rondgeleid door het waterschapskantoor, de tuinen en kasteel Bouvigne.

Stg. Betrokken Ondernemers

In het kader van Nederland Doet en 500 jarige Mastbos gaan een aantal bedrijven van de Stg Bredase Ondernemers op zaterdag 21 maart het Speelbos in het Mastbos opknappen. Daarnaast nemen een aantal ondernemers die dag bewoners van verzorgingshuizen (Ginneken) mee voor een wandeling in het Mastbos en in de tuinen van Bouvigne. Het waterschap heeft die zaterdag de poorten van landgoed Bouvigne geopend.

Educatie

Maand februari en maart

VMBO on stage

Op 4 februari was er een beroepenmarkt, in het Jeugdland Ulvenhout. Hier kunnen VMBO leerlingen ideeën op doen in het kader van water en techniek. Enthousiaste buitendienstmedewerkers vertegenwoordigden de stand.

Overzicht gastlessen aan basisscholen en voortgezet onderwijs februari en maart 2015

Wat	Aantal gastlessen	Aantal pers.	Categorie
Februari			
VHTO Talentenkijker	5	150	BS Sint Agnes in Dongen
Maart			
VHTO Talentenkijker	19	570	BS De Beierd in Oosterhout, BS Dr. De Visser in Breda, BS De Horizon in Prinsenbeek, BS De Zeggewijzer in Terheijden, BS De Stappen in de Reeshof, BS St. Martinus in Ruchpen en BS Open Hof in Reeshof.

* VHTO Talentenkijker: Leerlingen van groep 7 en 8 maken tijdens de gastles kennis met de wereld van Water & Techniek en ontdekken welke talenten voor deze beroepen nodig zijn. Talentenkijker heeft als doel de stereotypering over bèta/technische beroepen te doorbreken.

Rondleidingen

Maand februari en maart

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	8	189	NHTV, Club Thuisonderwijs, BS De Biekorf, BS De Regenboog, BS De Klaverweide, CV De Kikkers, IVN jeugdgroep
RWZI Bath	1	32	BS St. Maarten
Gemaal Keizersveer	2	57	BS De Rank en BS De Hoge Waai
Markdal	0	0	-
Overdiepse Polder	3	154	Avans, Tiemessen Amsterdam en Tissink Kapelle

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand maart

		1 maart 2015	1 april 2015	+/-
Website	Algemeen	49.279 bezoeken	39.340 bezoeken	-9939
	Nieuwsberichten	3.430 keer bekeken	7.774 keer bekeken	+4344
	Werk in uitvoering	1.797 keer bekeken	2.353 keer bekeken	+556
	Bestuur algemeen	1.082 keer bekeken	3.459 keer bekeken	+2.377
	Vergaderingen en stukken	443 keer bekeken	2.794 keer bekeken	+2.351
	Dagelijks bestuur	375 keer bekeken	1.155 keer bekeken	+780
Twitter	@brabantsedelta	2667 volgers	2750 volgers	+83
Facebook	Brabantse Delta	440 likes	940 likes	+500
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	368 abonnees	388 abonnees	+ 20

Mediaoverzicht april 2015

Het nieuws over de verkiezingen eb't langzaam weg. Daarvoor in de plaats komen onder andere de Week van ons Water en de eerste zomerperikelen, zoals blauwalgen. Maar het nieuws van de maand begint met de nieuwe Jeugdbestuurder: Steg Snelders.

Jeugdbestuurder

Tijdens de eerste bestuursvergadering van het nieuwe algemeen bestuur heeft Steg Snelders zich als nieuwe jeugdbestuurder gepresenteerd. Hij volgt Dagmar Wevers op. Kort na zijn introductie is een artikel verschenen in BN/De Stem.

Zie de knipselkrant van 1 april 2015

Blauwalgen

In diverse gemeenten wordt actief gewerkt aan het tegengaan van de blauwalgen in stadswateren. Soms al in de uitvering, in andere gevallen worden de plannen daartoe ondertekend (Waalwijk). In enkele gevallen roept de gemeentelijke politiek op tot actie, zoals in Geertruidenberg. Samen met het waterschap wordt bekeken wat de oplossing is voor het probleem met de blauwalgen in De Veste in Geertruidenberg.

Zie de knipselkrant van 1 april 2015

Verzilting

Het voorgenomen besluit tot verzilting van het Volkerak-Zoommeer houdt de gemoederen nog bezig, ook in de media. Minister Schultz Van Haegen benadrukte via verschillende kanalen dat de zoetwatervoorziening voor West-Brabant geregeld moet zijn voordat het Volkerak-Zoommeer zout wordt.

Zie de knipselkrant van 2 april 2015

Slibverbrander

Innovatie staat centraal in een groot artikel in BN/De Stem over de aanpassingen aan de slibverbrander in Moerdijk. Die aanpassingen moeten leiden tot een zo energieneutraal mogelijke installatie.

Zie de knipselkranten van 7 en 23 april 2015

Professor watersnor

Tijdens de Week van ons Water zijn er veel activiteiten om de inwoners bewust te maken van water in de directe leefomgeving. Eén daarvan is een educatieve sessie met 'professor Watersnor' langs de Molenbeek in Roosendaal.

Zie de knipselkrant van 8 april 2015

Innovatieve waterschappen

In Cobouw een interview met de dijkgraaf over innovaties bij de waterschappen. Bij aanbestedings-procedures worden potentiële leveranciers geprikkeld nieuwe technieken te ontwikkelen en toe te passen om bepaalde doelstellingen te realiseren. Het groene warmtestation en de UNAS-proef op de RWZI Nieuwveer dienen daarbij als voorbeeld.

Zie de knipselkrant van 14 april 2015

Week van ons water

Uitgebreid overzicht van het belang van water voor de West-Brabantse burgers en bedrijven als aankondiging van de Week van ons water. Samen met gemeenten en andere partners laat het waterschap zien hoe water een rol speelt in ons dagelijks leven en dat het waterbeheer niet vanzelfsprekend is.

Zie de knipselkrant van 20 april 2015

Bever

Wederom zijn de dieren die het nieuws maken. In diverse media komen berichten over de oprukkende bevers in onze wateren en aanliggende natuurgebieden. De waterschappen helpen graag mee aan de verbetering van de waterrijke omstandigheden maar als ze een gevaar gaan vormen voor de waterveiligheid of waterhuishouding, dan kunnen de waterschappen passende maatregelen nemen. Daarvoor hebben ze gezamenlijk een protocol opgesteld.

Zie de knipselkrant van 22 april 2015

Besparingen in Waalwijk

Het waterschap en de gemeente Waalwijk besparen flink op onder andere de eerder geraamde investeringen voor de riolering en de afvalwaterzuivering. Dat blijkt uit de heroverweging van het afvalwaterakkoord Waalwijk die op 24 april is getekend. Tegelijkertijd hebben beide organisaties hun handtekening gezet onder het plan voor de wateraanvoer in Waalwijk om daarmee de overlast van blauwalgen tegen te gaan.

Zie de knipselkrant van 29 april 2015

Financieringsovereenkomst voor wateraanvoer Waalwijk

Financieringsovereenkomst voor wateraanvoer Waalwijk (door dijkgraaf en de wethouder van Waalwijk ondertekend in het kasteel). Gemeente en waterschap werken samen om de watertoevoer in een aantal wijken in Waalwijk te verbeteren. Er zijn de afgelopen jaren wat sloten drooggefallen, wat zorgde voor dode vissen en stankoverlast. Door water om te leiden en weer in de sloten te laten lopen, lossen gemeente en waterschap dit samen op.

Medicijnresten in ons afvalwater

Medicijnresten in ons afvalwater in beeld gebracht op schaalmodel. Het onderwerp werd zichtbaar tijdens de week van ons water.

Filmpje over medicijnresten in afvalwater: gecommuniceerd via social media

Artikel in Cobouw, renovatie influentleiding door toepassing van een duurzame techniek. Traject ligt tussen het NAC stadion en de zuivering Nieuwveer.

Campagne Ons Water

In juni was er een campagne 'Ons Water', van Rijkswaterstaat en de Unie. Doel is bewustwording: het belang van water onder het brede publiek brengen. Wij sloten aan bij de campagne via social media.

Project Volkerak Zoommeer

Maand april

Afzetting Molenplaat Bergen op Zoom 23 april 2015

BN|De Stem heeft aandacht besteed aan de afzetting van het fietspad aan de Molenplaat in Bergen op Zoom. Het fietspad is tot en met juli afgesloten. De afzetting is in de loop van de tijd, voor de veiligheid, steeds steviger geworden omdat mensen er nog steeds doorheen kwamen.

Verplanten van de bijenorchis op 24 april 2015

De pers is uitgenodigd om te kijken hoe de bijenorchis wordt verplant. Op de dijken langs de Broeckehaven en de Noordlandseweg in Bergen op Zoom groeit de beschermde bijenorchis. De bijenorchis is een zeldzame orchidee van ongeveer 20-50 centimeter hoog die bloeit in de periode mei tot en met juli. Om de planten zoveel mogelijk te behouden worden ze verplant naar een andere locatie.

BN|De Stem, PZC en Tuin & Landschap hebben aandacht besteed aan dit moment.

Week van ons water 20 – 24 april 2015

Als onderdeel van Week van ons water hebben in de bibliotheken van Bergen op Zoom, Hoogerheide en Steenberghe exposities gestaan over het project waterberging Volkerak-Zoommeer. Tegelijkertijd heeft projectmanager Suzanne Frings een lezing gegeven in de bibliotheek van Bergen op Zoom en zijn er inloopspreekuren geweest in de bibliotheken in Steenberghe en Hoogerheide. Bij omroep Brabant is Ron Lambrechts, omgevingsmanager, geïnterviewd over het inloopspreekuur in Steenberghe.

Representatie / evenementen

Maand april

Dag van het Landschap op de Pannenhoeft: op 1^e paasdag organiseerde IVN Roosendaal in de Pannenhoeft de Dag van het Landschap. De dag stond in het teken van de waterkringloop en waterkwaliteit in combinatie met waterdiertjes. De opzet om meer jonge gezinnen met kinderen naar een natuurgebied te krijgen in combinatie met watereducatie was geslaagd.

IVN Trainingen: op 13 april verzorgde het waterschap een lesavond voor ruim 32 gidsen. De cursisten werden ontvangen door dijkgraaf Carla Moonen. Aansluitend gaf Jeffrey Samuels, adviseur waterbeheer, uitleg over exotische waterplanten. Tot slot vertelde Pieter Verhoeven, rayonleider muskusrattenbestrijder de praktijkverhalen van de natuurlijke belagers; de muskusratten. De IVN trainingen worden deze zomer afgesloten met een examen.

IVN Roosendaal: op 13 april hebben Marion Pach, adviseur waterbeheer en Jaap Oosthoek, meetnetbeheerder een lezing gegeven aan de IVN gidsen over de ecologische verbindingzones.

Première Rivier De Donge: Waar woorden soms tekort schieten, tonen beelden het grote plaatje. Dat is de kracht van de documentaire Rivier de Donge, die 19 april in première is gegaan in het Dongetheater Volckaert. De film geeft de alledaagse en tegelijkertijd wonderlijke reis van het water weer. Een reis waarin vele mensen een hoofdrol spelen: van inwoners tot ondernemers en van beleidsmakers tot muskusrattenvangers. Jacques van der Aa heeft de documentaire namens het waterschap in ontvangst genomen.

Week van Ons Water

Voor het eerst organiseert het waterschap samen met een groot aantal gemeenten in West-Brabant De Week van Ons Water georganiseerd van 17 tot en met 25 april 2015. Met een grote diversiteit aan activiteiten rond het thema 'waterbewustzijn' hebben de deelnemende organisaties inzicht gegeven in het belang van goed waterbeheer. Het waterschap heeft hieraan actief deelgenomen met de openstelling van diverse rioolwaterzuiveringen, werkplaatsen, stands op watermarkten, spreekuren bij projecten enzovoorts.

Educatie

Maand april

Overzicht gastlessen aan basisscholen en voortgezet onderwijs februari en maart 2015

Wat	Aantal gastlessen	Aantal pers.	Categorie
April			
KSE Havo 5 / VWO 5	2	38	gastles in het kader van het examenonderwerp "Wateroverlast" voor het vak aardrijkskunde
VHTO Talentenkijker	6	180	Basisscholen in Roosendaal, Oosterhout, s'-Gravenmoer en Breda

* VHTO Talentenkijker: Leerlingen van groep 7 en 8 maken tijdens de gastles kennis met de wereld van Water & Techniek en ontdekken welke talenten voor deze beroepen nodig zijn. Talentenkijker heeft als doel de stereotypering over bèta/technische beroepen te doorbreken.

Rondleidingen

Maand april

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	4	160	BS De Wegwijzer en de KSE
RWZI Bath	0	0	
Gemaal Keizersveer	0	0	
Markdal	0	0	-
Overdiepse Polder	3	40	VMBO en Club Technische gepensioneerden

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand april

		1 april 2015	1 mei 2015	+/-
Website	Algemeen	39.340 bezoeken	10.459 bezoeken	-28.881
	Nieuwsberichten	7.774 keer bekeken	2.400 keer bekeken	-5374
	Werk in uitvoering	2.353 keer bekeken	1.479 keer bekeken	-874
	Bestuur algemeen	3.459 keer bekeken	877 keer bekeken	-2.582
	Vergaderingen en stukken	2.794 keer bekeken	291 keer bekeken	-2.458
	Dagelijks bestuur	1.155 keer bekeken	270 keer bekeken	-885
Twitter	@brabantsedelta	2750 volgers	2812 volgers	+62
Facebook	Brabantse Delta	940 likes	970 likes	+30
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	388 abonnees	394 abonnees	+ 6

Mediaoverzicht mei 2015

Tussen al het nieuws over de coalitie, het nieuwe dagelijks bestuur en de 'zomerperikelen' (blauwalgen, droogte) ook aandacht in de media voor andere onderwerpen, zoals de Nassaudag en de brand bij Remondis Argentia.

Schoon water bij het Agro Food Cluster

Onder het toezicht van onder andere Theo Schots is in Dinteloord een waterfilter in gebruik genomen waarmee proceswater, verontreinigd met gewasbeschermingsmiddelen, schoongemaakt wordt. Het vrijkomende water kan dan weer hergebruikt worden.

Zie de knipselkrant van 1 mei 2015

Actief Randenbeheer

Ondanks de lagere vergoeding laten veel Brabantse agrariërs de randen langs hun akkers in stand. Dat blijkt uit een onlangs uitgevoerde inventarisatie. In West-Brabant blijven zo waarschijnlijk 500 tot 550 kilometer akkerranden bestaan van de 600 kilometer die er voorgaande jaren nog lagen. Dat is een positief teken.

Zie de knipselkrant van 5 mei 2015

Roode Vaart

BN/De Stem meldt dat de financiering van het project Roode Vaart rond is. De provincie en het Rijk geven allebei een aanvullende bijdrage. Hierdoor is er een totaalbudget van 19,8 miljoen euro beschikbaar. Ook het waterschap draagt financieel bij vanwege de mogelijkheden van een open verbinding voor de zoetwatervoorziening van West-Brabant.

Zie de knipselkrant van 6 mei 2015

Waterberichtgeving

HelpDesk Water van het ministerie van Verkeer en Waterstaat stelt online waterberichten beschikbaar over de Rijkswateren. Zo is onder andere de waterhoogte te zien van de Brabantse kanalen en de rivieren langs ons werkgebied.

Zie de knipselkrant van 7 mei 2015

Eén archieforganisatie

In West-Brabant wordt gewerkt aan één archieforganisatie. Aanleiding hiervoor is de verdere digitalisering van het archief en daarmee het vergemakkelijken van het ontsluiten van dat archief. Waterschap Brabantse Delta maakt al deel uit van de bestaande samenwerking en werkt mee aan een eventuele uitbreiding.

Zie de knipselkrant van 11 mei 2015

Groote Melanen

Er wordt hard gewerkt aan de verbetering van de waterkwaliteit van de Grote Melanen in Bergen op Zoom. Huub Hieltjes legt in BN/De Stem uit dat onder andere door het verwijderen van een dikke sliblaag de hoeveelheid voedingsstoffen in het water wordt teruggedrongen. Die veroorzaken namelijk algenbloei in de zomermaanden.

Zie de knipselkrant van 11 mei 2015

Groene boomkikker

De Ecologische verbindingszone met 'stapstenen' tussen Breda en Tilburg krijgt langzaam vorm. Diverse partijen, waaronder het waterschap, werken aan de inrichting van deze zone die vooral het leefgebied van de groene boomkikker moet verbeteren. Onlangs nog heeft de gemeente Gilze en Rijen een bedrag toegezegd voor de uitvoering van de eerste fase van dit project.

Zie de knipselkrant van 11 mei 2015

Coalitieakkoord

Woensdag 13 mei is al een bericht verschenen in BN/De Stem over het coalitieakkoord. Dat is vooruitlopend op de officiële bekendmaking. Onder de titel 'Onze Koers' stellen de coalitiepartners onder andere voor om de tarieven laag te houden, de dienstverlening te vergroten en de veiligheid van het gebied centraal te stellen.

Zie de knipselkranten van 13, 19 en 20 mei 2015

Wederom brand op industrieterrein Moerdijk

Dinsdag 12 mei ontstond brand bij Remondis Argentia op het industrieterrein Moerdijk. Bij de bestrijding daarvan kwam veel bluswater vrij. Het duurde enkele dagen om dat water af te laten voeren door het betreffende bedrijf. In de media ook deze keer weer aandacht voor het veilig opvangen van het bluswater om verontreiniging van het oppervlaktewater of verstoring van het zuiveringsproces te voorkomen.

Zie de knipselkrant van 13 mei 2015

Meander

Het waterschap brengt de meander terug in de Bovenmark ter hoogte van de Klokkenberg ten zuiden van Breda. De meander helpt de stroomsnelheid te verminderen en de berging bij een hoge wateraanvoer te vergroten. Dit vermindert de wateroverlast verderop in de bebouwde kom van Breda.

Zie de knipselkrant van 20 mei 2015

Nassaudag

Maandag 25 mei vindt de traditionele Nassaudag plaats in Breda. Tijdens die dag zijn kasteel Bouvigne en de tuinen open voor het publiek. Dit jaar staat de Nassaudag op Bouvigne ook in het teken van 500 jaar Mastbos dat destijds als productiebos en jachtterrein is aangelegd door de Nassaus.

Zie de knipselkranten van 20 en 26 mei 2015

Medicijnresten

Er komt meer aandacht voor minder medicijnresten in het afvalwater. Door de toenemende vergrijzing neemt het gebruik van medicijnen en medicijnresten toe. Verschillende instituten en de waterschappen hebben tijdens een symposium in Brussel opgeroepen vooral maatregelen te nemen die uitgaan van een bronaanpak.

Zie de knipselkrant van 27 mei 2015

Waterschappen als werkgever

De populariteit van waterschappen als werkgever groet weer, blijkt uit een onderzoek dat in opdracht van Intermediair is uitgevoerd onder vierduizend HBO'ers en WO'ers. Binnen de non-profitsector staande waterschappen zelfs op de zesde plaats.

Zie de knipselkrant van 27 mei 2015

Teleskibaan

De ondernemer die het plan had voor een teleskibaan in de Binnenschelde, is afgehaakt. Reden daarvoor is het er geen constant goede waterkwaliteit gegarandeerd kan worden. De gemeente Bergen op Zoom werkt als zwemwaterbeheerder van de Binnenschelde samen met het waterschap aan een oplossing voor met name de jaarlijks terugkerende algenbloei in deze plas.

Zie de knipselkrant van 28 mei 2015

Voorstellen nieuw dagelijks bestuur

Op Facebook hebben we het nieuwe DB voorgesteld. Op dit bericht is veel geklikt voor meer informatie. Het leverde een bereik van 2600 mensen op.

Project Volkerak Zoommeer

Maand mei

Kiwanis Steenberg e.o. 18 mei 2015

Op 18 mei 2015 is door Ron Lambrechts, omgevingsmanager, tijdens een rondvaart uitleg gegeven over waterberging Volkerak-Zoommeer aan Kiwanis Steenberg e.o. De rondvaart vond plaats bij Benedensas

Rondleiding afdeling Financiën 21 mei 2015

21 mei 2015 heeft de afdeling financiën een presentatie gehad over het project en een rondleiding bij Beneden Sas.

410 jarig bestaan Dinteloord: Boerderijentocht 30 mei 2015

In het kader van het 410 jarig bestaan van Dinteloord heeft de Vrouwen van Nu een boerderijentocht georganiseerd. Deze fietstocht gaat langs zes boerderijen waar men een kijkje kan nemen en waar verschillende activiteiten zijn georganiseerd. Ook is de zuivering van Dinteloord opgesteld voor een rondleiding en is een uitkijkpost ingericht op de dijk aan het Volkerak om te kunnen kijken naar de werkzaamheden aan de waterberging Volkerak-Zoommeer.

Representatie / evenementen

Maand mei

Nassau / Kastelen dag op landgoed Bouvigne

Maandag 25 mei, een zonnige lentedag dat in het teken stond van vijf eeuwen Mastbos, de Nassaus en Bouvigne. Om 12.00 uur werd de Nassaudag officieel in het Valkenberg Breda geopend door de burgemeester van Breda. Vervolgens stapte hij op de fiets richting Bouvigne waar hij werd verwelkomd door de dijkgraaf en jonkvrouwen. Het al zo rustige Bouvigne werd af en toe 'wakker' geschud met kanonschoten uit het 17e eeuwse legerkamp. Ook de dijkgraaf en de burgemeester staken samen het lontje aan. Met een grote 'rookpluim' werd de open dag op het landgoed geopend. Uiteraard is voor het knallen met het kanon een vergunning verleend en is het afgestemd met onze burens Staatsbosbeheer.

Koetshuis expositie Kronen en Kruinen

Vanaf 25 mei tot en met 12 september trekken vijf eeuwen Mastbos, de Nassau's en Bouvigne aan je voorbij. Hoe is het Mastbos ontstaan, wat gebeurde er tijdens de Tachtigjarige Oorlog op Bouvigne. Laat je inspireren door de expositie 'Kronen en Kruinen' in het Koetshuis met historische kaarten en archeologische vondsten uit de 17e eeuw. De expositie blijft tot en met de Open Monumentendag (12 september) in het Koetshuis staan. Daarna gaat de tentoonstelling voor enkele maanden naar de expositieruimte in het Bredaas Stadsarchief.

Zonnebloem bezoekt landgoed Bouvigne

Zaterdag 30 mei nam de Stichting Betrokken Ondernemers ouderen van de Zonnebloem mee voor een dagje Mastbos en Bouvigne. Ruim 100 enthousiaste bezoekers werden met paardentrams door het 500-jarige Mastbos gereden en bezochten aansluitend het kasteel en de tuinen van Bouvigne.

Dag van het Park in Dongen

Op de vroege zondagochtend (31 mei) kondigde Radio 3FM de Dag van het Park in Dongen al aan. Honderden mensen bezochten het park Vredeoord, midden in het centrum van Dongen. Onze jeugdbestuurder Stef Snelders zette zijn allerbeste beentje voor. In geuren en kleuren vertelde hij zijn rol als jeugdbestuurder. Samen met Droppie Water en een gids vertelden ze belangstellenden op een interactieve wijze werk van het waterschap.

Brabantse Wal Dag

Ook dit jaar was het waterschap aanwezig tijdens de gezellige en vooral educatieve Brabantse Wal Dag op zondag 31 mei. Naast het geven van algemene informatie over het waterschapswerk gaf onze waterschapper Louis Vriens specifieke informatie over onze projecten op de Brabantse Wal: Jagersrust en Noordpolder. Het project Cruislandse Kreeken in Kruisland, waar Waterpoort ook bij betrokken is, werd die middag tevens 'uitgelicht.' Ook deze middag trok wederom honderden bezoekers.

Educatie

Maand mei

Overzicht gastlessen aan basisscholen en voortgezet onderwijs mei 2015

Wat	Aantal gastlessen	Aantal pers.	Categorie
Mei			
VHTO Talentenkijker	9	200	Breda, Zundert, Terheijden, Hoeven, Roosendaal, Raamsdonksveer

* VHTO Talentenkijker: Leerlingen van groep 7 en 8 maken tijdens de gastles kennis met de wereld van Water & Techniek en ontdekken welke talenten voor deze beroepen nodig zijn. Talentenkijker heeft als doel de stereotypering over bèta/technische beroepen te doorbreken.

Evenementen

Maand mei

8-9-10 mei: Europa om de hoek 'Europese' kijkdagen.

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	3	150	BS De Grienden uit Waalwijk en studenten HBO-Water
RWZI Bath	0		
Gemaal Keizersveer	0		
Markdal	1	30	Buurtvereniging Achter Tiggelt Rijsbergen
Overdiepse Polder	2	75	Willem van Oranje College Waalwijk en studenten HBO-Water

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand mei

		1 mei 2015	1 juni 2015	+/-
Website	Algemeen	10.459 bezoeken	9.721 bezoeken	-738
	Nieuwsberichten	2.400 keer bekeken	2.392 keer bekeken	-8
	Werk in uitvoering	1.479 keer bekeken	1.547 keer bekeken	+68
	Bestuur algemeen	877 keer bekeken	931 keer bekeken	+54
	Vergaderingen en stukken	291 keer bekeken	714 keer bekeken	+423
	Dagelijks bestuur	270 keer bekeken	414 keer bekeken	+144
Twitter	@brabantsedelta	2812 volgers	2843 volgers	+31
Facebook	Brabantse Delta	970 likes	984 likes	+14
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	394 abonnees	414 abonnees	+ 20

Mediaoverzicht juni 2015

Juni begint met een groot artikel over de coalitie en het bestuursakkoord. Waterveiligheid en beperking van de kosten zijn daarin de belangrijke thema's. In deze maand wordt ook aandacht besteed aan het ingestelde onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater en de leidingbreuk in Oudenbosch.

Coalitie en bestuursakkoord

In BN/De Stem een uitgebreid artikel over de koers die door de nieuwe coalitie is uitgezet. Veiligheid, samenwerking en vergroten van de dienstverlening zijn de sleutelwoorden. Ook aandacht voor de terugkeer van Louis van der Kallen als DB-lid. Ook enkele huis-aan-huisbladen berichten over het nieuwe DB. Zie de knipselkranten van 1 en 10 juni 2015.

Rioolheffing

Een grote meerderheid van de Nederlandse gemeenten vinden dat de rioolheffing omhoog moet. Dat is noodzakelijk om de toenemende hoeveelheid regenwater op te kunnen vangen, zegt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in de Gemeentelijke Barometer Fysieke Leefomgeving. De jaarlijkse barometer is opgesteld in samenwerking met ingenieursbedrijf Royal Haskoning. Zie de knipselkrant van 2 juni 2015

Zuivering Halsteren

De zuivering in Halsteren is ruim 30 jaar geleden gebouwd en heeft een aantal grootschalige onderhoudsmaatregelen nodig zodat de zuivering ook de komende jaren blijft bijdragen aan een schoon en veilig milieu. Tevens zijn er maatregelen gepland om geluid en geuroverlast te beperken. Om de omwonenden hierover te informeren heeft het waterschap een informatiebijeenkomst georganiseerd. Zie de knipselkrant van 2 juni 2015
Artikel in de Bergen op Zoomse bode.

Waterkwaliteit

Eerder was er in de media al aandacht voor de situatie rond de Kaderrichtlijn Water. Deze keer ligt de focus op zwemwaterkwaliteit. Op Waterforum is te lezen dat weliswaar 92% van de officiële zwemwaterlocaties in Nederland aan de normen voldoet maar dat dat resultaat lager is dan het Europese gemiddelde van 95%. Er blijft werk aan de winkel voor alle betrokken partijen. Zie de knipselkrant van 3 juni 2015

Watertoets

Minister Schultz van Haegen gaf in de beantwoording van de Kamervragen aan dat de Omgevingsvisie en Watertoets voor gemeenten niet verplicht zijn. Volgens Minister Schultz heeft het Bestuursakkoord Water al voldoende handvatten. Zie de knipselkrant van 9 juni 2015

Brabantse Wal

Het waterschap voert met diverse partners projecten uit in de omgeving van de Brabantse Wal. Natuurontwikkeling en verdrogingsbestrijding zijn daarbij belangrijke doelstellingen. Waterleidingbedrijf Evides onttrekt minder grondwater voor drinkwaterbereiding. Zo leveren ze een bijdrage aan de bestrijding van de verdroging. Zie de knipselkrant van 10 juni 2015

Waterschapsarchief

Het waterschapsarchief is weer terug in eigen handen. BN/De Stem geeft aandacht voor het vertrek van het regionaal archief uit Oudenbosch. Het waterschapsarchief maakt ook deel uit van het regionaal archief dat nu opgesplitst wordt over diverse locaties. Zie de knipselkrant van 11 juni 2015

Droogte

Door het droge weer heeft waterschap Brabantse Delta maatregelen genomen. Op 15 juni is voor een aantal gebieden een onttrekkingsverbod ingesteld voor oppervlaktewater. Juni blijft een droge en soms zeer warme maand. Hierover een uitgebreid artikel in Trouw op 26 juni. Zie de knipselkranten van 16 en 26 juni 2015

Tegels eruit, planten erin

Tegels eruit, planten erin stond tijdens de start van de landelijke Tuinweek op Bouvigne centraal. Alles in het teken van goed waterbeheer. Deltacommissaris Wim Kuijken ondersteunt in een opiniestuk in het dagblad Trouw de gedachte achter 'tegeltje eruit, plantje erin'. Verstening draagt namelijk bij aan wateroverlast aan de ene kant en verdroging aan de andere kant.

Zie de knipselkrant van 16 juni 2015

Benedensas

De rolbrug bij Benedensas blijft een discussiepunt. Enkele ondernemers hebben de pers gezocht nu het waterschap heeft aangegeven dat de door de ondernemers voorgestelde bloktijden voor die brug financieel en technisch niet haalbaar zijn. Tegelijkertijd in BN/De Stem een artikel over de inrichting van de bunker bij Benedensas als informatiecentrum.

Zie de knipselkrant van 19 juni 2015

Interview Roode vaart

BN De Stem heeft een interview afgenomen met de dijkgraaf over het opengooien van de haven in Zevenbergen en het verbinden van de Roode Vaart met het grote water.

Persbericht aankondiging infoavond Turfvaart Bijloop in Zundert

Op dinsdag 30 juni is een persbericht verstuurd ter aankondiging van de informatieavond voor project Turfvaart Bijloop. Het waterschap organiseert deze avond op dinsdag 14 juli in café In den Anker te Zundert. Alle geïnteresseerden zijn welkom. Het AB is ook op de hoogte gesteld.

Persbericht Start proef om blauwalgen in de Roeivijver te Waalwijk te verminderen

Op dinsdag 30 juni is een persbericht verstuurd waarin de start van een proef om blauwalgen in de Roeivijver te Waalwijk is toegelicht. Het waterschap start op deze plek met een nieuwe onderzoeksmethode die zichtbaar is voor omwonenden. Via het persbericht worden zij op de hoogte gesteld.

Calamiteitencommunicatie

Maand juni

Calamiteit breuk persleiding Oudenbosch Albanoweg

Op maandag 22 juni ontstond er tijdens werkzaamheden een breuk in de afvalwaterpersleiding in Halderberge. In nauw overleg met de betrokken gemeenten is er via diverse kanalen inzicht gegeven in de situatie, de gevolgen en de maatregelen die zijn genomen om het probleem te verhelpen. Woensdag was de persleiding weer gerepareerd.

- Zie de knipselkranten van 22 en 26 juni 2015
- Diverse acties op de website en social media, waaronder een liveblog en updates via Twitter. Op Facebook leidde een terugblik met fotocollage op de calamiteit tot positieve reacties met een bereik van ruim 2300 mensen.
- De liveblog op de website werd 1.833 keer bezocht.

Project Volkerak Zoommeer

Maand juni

Open dag waterberging Volkerak-Zoommeer

In het kader van de Dag van de Bouw is zaterdag 13 juni het bouwterrein van de waterberging Volkerak-Zoommeer geopend voor het publiek. Dit is weer een mogelijkheid om de werkzaamheden van dit grote project te bekijken. Op 15 juni staat dit project groot op de voorpagina van het regiokatern Bergen op Zoom.

- Zie de knipselkranten van 9 en 16 juni 2015

Representatie/ evenementen

Maand juni

Dag van het Park

Zondag 1 juni kondigde op de vroege zondagochtend Radio 3FM de Dag van het Park in Dongen al aan. Honderden mensen bezochten het park Vredeoord, midden in het centrum van Dongen. Onze jeugdbestuurder Steg Snelders zette zijn allerbeste beentje voor. In geuren en kleuren vertelde hij zijn rol als jeugdbestuurder. Samen met Droppie Water werd het werk van het waterschap op een interactieve wijze weergegeven.

Kick off Tuinweek Groei en Bloei

Zaterdag 13 juni was wederom genoeg te beleven op landgoed Bouvigne.

In de vroege ochtend opende dijkgraaf Carla Moonen samen met Ursela van Dijk van het magazine Groei en Bloei de nationale Tuinweek 2015 met als thema: 'Water in en om de tuin'.

Slootjesdagen

Op zondag 14 juni organiseerde IVN-afdeling Mark en Dongen, Roosendaal en de Groene Zoom in ons werkgebied de 'slootjesdag'. Met deze dag vragen IVN en het waterschap aandacht voor de waterkwaliteit. Wat leeft er in een sloot en wat zegt dit over de waterkwaliteit. In totaal hebben dit weekend 11 IVN afdelingen in Brabant meegedaan met de slootjesdagen. Om de aandacht te versterken heeft ons waterschap de organisatie gezamenlijk opgepakt met de Noord-Brabantse waterschappen

Internationale 1000-soorten dag

Op zaterdag 13 juni was de eerste grensoverschrijdende 1000-soortendag. Er werd een héél weekend georganiseerd om planten en beesten te inventariseren. Het waterschap heeft hieraan deelgenomen. Het vond plaats in het beekdal/vallei van het Merkske.

Educatie

Maand juni

Overzicht gastlessen aan basisscholen en voortgezet onderwijs juni 2015

Wat	Aantal gastlessen	Aantal pers.	Categorie
Juni			
VHTO Talentenkijker	9	200	Breda, Zundert, Terheijden, Hoeven, Roosendaal, Raamsdonksveer

* VHTO Talentenkijker: Leerlingen van groep 7 en 8 maken tijdens de gastles kennis met de wereld van Water & Techniek en ontdekken welke talenten voor deze beroepen nodig zijn. Talentenkijker heeft als doel de stereotypering over bèta/technische beroepen te doorbreken.

Rondleidingen

Maand juni

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	3	110	Middelbaar, (hoogbegaafd), basisschool
RWZI Bath	0		
Gemaal Keizersveer	1	22	Middelbaar, (hoogbegaafd)
Markdal	4	109	Middelbaar, (hoogbegaafd)
Overdiepse Polder	3	62	Middelbaar, (hoogbegaafd), internationale studenten

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand juni

		1 juni 2015	1 juli 2015	+/-
Website	Algemeen	9.721 bezoeken	10.155 bezoeken	+434
	Nieuwsberichten	2.392 keer bekeken	1.314 keer bekeken	-1078
	Werk in uitvoering	1.547 keer bekeken	1.641 keer bekeken	+94
	Bestuur algemeen	931 keer bekeken	644 keer bekeken	-287
	Vergaderingen en stukken	714 keer bekeken	309 keer bekeken	-405
	Dagelijks bestuur	414 keer bekeken	283 keer bekeken	-131
Twitter	@brabantsedelta	2843 volgers	2890 volgers	+47
Facebook	Brabantse Delta	984 likes	1005 likes	+21
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	414 abonnees	415 abonnees	+1

Medewerker in beeld

Op Facebook plaatsten we een stagiaire als 'medewerker in beeld'. Het bericht zorgde 73 keer voor interactie (liken, delen, reageren). Dit leverde een bereik op van bijna 4000 mensen.

Mediaoverzicht juli 2015

Juli staat in het teken van droogte. In de media veel verhalen over de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu. Het waterschap breidt het onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater uit. Ook innovaties komen in de media aan bod, zoals bioplastic uit slib waarvoor op de zuivering Bath een proef wordt gestart en het onderzoek naar de mogelijkheden om met aluminium de blauwalgenproblematiek in de roeivijver in Waalwijk te verminderen. Innovaties staan ook bovenaan het programma van het bezoek van de Chinese delegatie uit Jiangsu.

Droogte

De eerste dagen van juli zijn zeer haat. Dat leidt tot allerlei artikelen in de media over de gevolgen daarvan. Daarbij wordt ook het onttrekkingsverbod aangehaald dat het waterschap sinds 15 juni heeft ingesteld en dat daarna meerdere keren is uitgebreid. Het warme weer zorgde ook voor blauwalgen en voor vissterfte in verschillende waterpartijen.

Zie de knipselkranten van 1, 2, 6, 8, 9, 13, 23 juli 2015

Turfvaart-Bijloop

Het waterschap organiseert een informatiebijeenkomst over de plannen voor de inrichting van de natte natuurschap Turfvaart-Bijloop. Met dat plan, dat tot half augustus ter inzage ligt, wil het waterschap de waterhuishouding voor natuur binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) verbeteren.

Zie de knipselkranten van 1 en 17 juli 2015

Aanpak blauwalgen

Een nieuwe methode voor de bestrijding van blauwalgen in waterpartijen wordt deze keer als proef toegepast in Waalwijk. Met aluminium wordt getracht de blauwalgen te binden naar de bodem te laten zakken. In Geertruidenberg ziet de D66-fractie juist heil in de inzet van de driehoeksmossel om de blauwalg in De Veste tegen te gaan. Dat een aanpak noodzakelijk is blijkt ook wel uit de vele blauwalgmeldingen in juli en augustus.

Zie de knipselkranten van 2, 13 en 17 juli 2015

Bioplastic

Veel aandacht in de media voor een innovatieve proef van het waterschap samen met diverse partners voor de productie van bioplastic uit zuiveringsslib. Een proef daartoe is inmiddels gestart op de RWZI Bath.

Zie de knipselkrant van 3 juli 2015

- Telegraaf: Waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Brabantse Dagblad: Waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Brabants Dagblad: Waterschappen maken 'groen' plastic uit rioolslib
- Algemeen Dagblad: Waterschappen maken plastic van slib
- Trouw: Waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Reformatorisch Dagblad: Waterschappen maken plastic van rioolslib
- Groene Ruimte: Waterschappen starten proef om bioplastic uit afvalwater te maken
- Dichtbij: Superbiologisch: eten verpakt in rioolslib?
- Architectenweb: waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Nieuws.nl: Waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Waterschappen.nl: Plastic muntjes uit afvalwater
- Website vroege vogels: Waterschappen maken plastic uit rioolslib
- Biobased Economy (online): Aiforo projectleider in wereldwijd unieke proef om bio-plastic uit afvalwater te maken
- Helpdeskwater.nl: Plastic uit afvalwater? Het is mogelijk!

Bee Deals

De bijen zitten in Nederland in de verdrukking. Met zogeheten Bee Deals proberen organisaties daar wat aan te doen. In Zundert werkt het waterschap samen met de gemeente en andere organisaties aan de 'bij-vriendelijke' inrichting van gronden en het beschikbaar stellen van locaties voor bijenkasten.

Zie de knipselkrant van 3 juli 2015

Jiangsu

Een Chinese delegatie uit de provincie Jiangsu is begin juli voor een studiereis van twee weken in Nederland met als doel om kennis uit te wisselen over innovaties en het beheer van de waterketen.

Zie de knipselkranten van 5, 6 en 9 juli 2015

Financiering waterbeheer

De partners die samenwerken binnen het Bestuursakkoord Water gaan bekijken hoe de financiering van het waterbeheer toekomstbestendiger gemaakt kan worden. Onderzocht wordt hoe principes als 'gebruiker, vervuiler, veroorzaker, belanghebbende betaalt' nog beter toegepast kunnen worden.
Zie de knipselkrant van 7 juli 2015

Advies over waterschapsbestuur

Behoud de geborgde zetels in het waterschapsbestuur, geef landbouw, natuur en bedrijven ieder twee zetels in elk waterschap en wijzig nu niets aan de verkiezingssystematiek van het waterschap. Dat adviseert de Adviescommissie Water aan minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu.
Zie de knipselkrant van 13 juli 2015

Bruisend Ginneken

Zondag 30 augustus is Landgoed Bouvigne weer opengesteld voor het publiek. Dat gebeurt in het kader van het evenement Bruisend Ginneken dat onder andere een braderie en kunstroute omvat.
Zie de knipselkrant van 24 en 29 juli 2015

Klimaatverandering en schade

Het verbond van verzekeraars heeft berekend dat de schade als gevolg van de klimaatverandering flink gaat stijgen. Tegen 2085 zullen de totale kosten als gevolg van weersomstandigheden (regen, hagel en storm) bijna verdubbeld zijn. Tot 315 miljoen euro – nu inventariseren verzekeraars jaarlijks zo'n 175 miljoen euro.
Zie de knipselkrant van 27 juli 2015

Dynamisch waterbeheer

Onder de naam 'Dynamisch waterbeheer' heeft Rijkswaterstaat samen met de Brabantse waterschappen een pilot opgezet, met als doel de wateroverlast door hoogwater te verminderen. Met elkaar zoeken ze de beste manier om de waterbergings- en afvoercapaciteit van het integrale watersysteem optimaal te benutten. Hierover is onder andere van de hand van Klaas-Jan Douben een interessant artikel verschenen in H2O.
Zie de knipselkrant van 27 juli 2015

Voorbereiden op risico's wateroverlast

Initiatief van de gemeenten Waalwijk, Loon op Zand en Werkendam om de inwoners te informeren over de risico's van wateroverlast als gevolg van hevige regenbuien. Aanleiding is de overlast die een jaar geleden ontstond na hevig noodweer in de zomer.
Zie de knipselkrant van 28 juli 2015

Blauwalgen

In juli draaide het op social media vooral om blauwalgen. Door niet alleen een procesboodschap te communiceren, maar juist ook weetjes en handelingsperspectief toe te voegen werden meerdere berichten hierover verzonden via de social media.

Calamiteitencommunicatie

Maand juli

Droogte

Het langdurige droge zorgt voor veel communicatieacties en media-aandacht. Aan de diverse onttrekkingsverboden en andere maatregelen die het waterschap heeft genomen om de schade als gevolg van droogte te beperken, is in de media en social media veel aandacht besteed.

Blauwalgen en botulisme

Het warme voorjaar en zomer zorgen ook voor blauwalgen in diverse stadswateren in het werkgebied van het waterschap. Onder andere in Breda, Bergen op Zoom, Roosendaal, Zundert en Dongen duiken de algen weer op en worden de omwonenden door de betreffende gemeenten met borden gewaarschuwd contact met het water te vermijden. Het waterschap houdt op de website een overzicht bij van de met algen verontreinigde stadswateren en informeert de media hierover.

In sommige singels en vijvers, waaronder Tilburg, komt daarnaast botulisme voor. Ook hierover verzorgt het waterschap in samenspraak met de gemeente de communicatie in het kader van de volksgezondheid.

Representatie/ evenementen

Maand juli

Bezoek Chinese delegatie

Vrijdag 3 juli bezochten 22 waterexperts uit China waterschap Brabantse Delta voor een studiereis over waterketenbeheer. De Chinese delegatie wil met de studiereis ervaringen uitwisselen en kennis opdoen van

de Nederlandse integrale aanpak van het ketenbeheer en die gebruiken voor risico gestuurd beheer en onderhoud en verduurzaming van de relatief jonge rioolwaterzuiveringen in de provincie Jiangsu. Dit past in het handelsprogramma van de Provincie Noord-Brabant. Eén van de doelen van het bezoek is het laten zien dat het waterschap veel te bieden heeft op het gebied van innovatief waterbeheer.

Rondleidingen/ educatie

Maand juli

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	2	75	Basisscholen
RWZI Bath	0	0	
Gemaal Keizersveer	1	50	Basisscholen
Markdal	2	72	Katholieke Bond voor Ouderen
Overdiepse Polder	3	111	Ouderenverenigingen + middelbare school

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand juli

		1 juli 2015	1 augustus 2015	+/-
Website	Algemeen	10.155 bezoeken	13.875 bezoeken	+3720
	Nieuwsberichten	1.314 keer bekeken	3.366 keer bekeken	+2052
	Werk in uitvoering	1.641 keer bekeken	1.867 keer bekeken	226
	Bestuur algemeen	644 keer bekeken	513 keer bekeken	-131
	Vergaderingen en stukken	309 keer bekeken	256 keer bekeken	-53
	Dagelijks bestuur	283 keer bekeken	265 keer bekeken	-18
Twitter	@brabantsedelta	2890 volgers	2896 volgers	+6
Facebook	Brabantse Delta	1005 likes	1009 likes	+4
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	415 abonnees	422 abonnees	+7

Mediaoverzicht augustus 2015

In augustus duurt de droogte voort. De bestaande onttrekkingsverboden worden aan het begin van de maand nog uitgebreid maar aan het einde langzaam weer ingetrokken. Ook ander zomerperikelen, zoals botulisme en blauwalg blijven de ko opsteken en halen de media. In diverse kranten staat het bericht dat het waterschap de komende jaren de regionale keringen gaat verbeteren.

Verbetering regionale keringen

Het bericht dat het waterschap de komende jaren de regionale keringen gaat versterken, is door diverse media overgenomen.

Zie de knipselkrant van 3 en 10 augustus 2015

Vervuild maaswater

Door een lozing bij het Limburgse bedrijf Chemelot is het Maaswater begin augustus vervuild geraakt. De concentraties zijn dusdanig laag dat de Brabantse waterschappen geen reden zagen om het gebruik van het water te verbieden. De drinkwaterbedrijven hebben wel de inname van het Maaswater voor drinkwaterbereiding gestaakt.

Zie de knipselkranten van 5 en 6 augustus 2015

Invasieve exoten

Naast algen en botulisme leveren ook invasieve exoten, zoals de grote waternavel en het parelvederkruid problemen op. Door hun explosieve groei belemmeren ze de doorstroming van het water. Daarom onder andere in een artikel in het Reformatorisch Dagblad het advies om de planten in de groencontainer te doen. Zie de knipselkrant van 10, 13 en 14 augustus 2015

Overdiepse Polder

Een uitgebreid interview in Nieuwe Oogst met familie Fleerakkers. Dat is één van de families waarvan het bedrijf op een terp is geplaatst in de Overdiepse Polder. Yvonne Fleerakkers vertelt over het ontstaan van het plan en hoe dat onder andere via educatie verder wordt toegelicht. In Brabants Dagblad aandacht voor de opening van de Overdiepse Polder op 9 september door minister Schultz van Haegen.

Zie de knipselkranten van 10 en 17 augustus 2015

Visstandonderzoek

De visstand in het water van Gat van den Ham wordt weer onderzocht. Een moment om in BN/De Stem door Marco Beers het doel van het onderzoek en de verwachtingen toe te laten lichten. 'In 2012 zwom er vooral blankvoorn en baars in deze kreek. Ik hoop nu ook op meer andere vissoorten, zoals snoek en ruisvoorn', aldus Marco.

- Zie de knipselkrant van 18 augustus 2015
- We plaatsen op Facebook en LinkedIn een bericht met fotocollage over visstandonderzoek. Volgers lieten blijken erg geïnteresseerd te zijn hoe wij dit als waterschap aanpakken. Op Facebook werd 422 keer op het bericht geklikt. Het bereik lag nog 5 keer zo hoog.

Weerijds-Zuid

De inrichting van het gebied Weerijds-Zuid start binnenkort. Het waterschap is nauw betrokken bij dit inrichtingsplan, mede omdat er enkele waterbergingslocaties en EVZ's worden ingericht. Om iedereen te informeren zijn eind augustus twee inloopbijeenkomsten georganiseerd.

Zie de knipselkrant van 24 augustus 2015

Beljaart Buiten

Het waterschap en de gemeente Dongen werken samen aan het verbeteren van de waterkwaliteit van de waterpartijen bij de populaire speeltuin Beljaart Buiten in Dongen. De afgelopen jaren was er af en toe sprake van blauwalgen. Onder ander door de wateraanvoer te verbeteren, wordt het water eerder ververs.

Zie de knipselkrant van 26 augustus 2015

Versterken kenniseconomie West-Brabant

In BN/De Stem van een interview met Lia Voermans van Delta Region. Zij pleit voor versterking van de kenniseconomie in West-Brabant, met name om de werkgelegenheid te versterken. Ze noemt de biobased economy en de maintenance valley als succesvolle voorbeelden daarvan.

Zie de knipselkrant van 27 augustus 2015

Tegelijkertijd met de goed bezochte open dag op Bouvigne is zondagmorgen 30 augustus een film over het water in Breda gepresenteerd in de kapelzaal op Bouvigne. In BN/De Stem een lovend artikel over de film 'Het Water en de Stad' van Marijke van der Putten.
Zie de knipselkrant van 31 augustus 2015

Calamiteitencommunicatie

Maand augustus

Wateroverlast na extreme regenval

Extreme regenval veroorzaakte eind augustus lokale wateroverlast op diverse plaatsen, waaronder in de gemeente Drimmelen. Met actieve communicatie via een liveblog, social media en persberichten aan de media is er tijdig een goed beeld gegeven van de situatie en de uitgebreide maatregelen die het waterschap heeft getroffen om de overlast te beperken. Diverse media, waaronder het vakblad Stal en Akker, hebben bericht over de 'voortvarende aanpak' van deze calamiteit door het waterschap waardoor erger is voorkomen.

Representatie / evenementen

Maand augustus

Landgoed Bouvigne – open dagen

Zondag 30 augustus was Landgoed Bouvigne open vanwege het evenement Bruisend Ginneken. De Open middag stond in het teken van 'Kunst, het werk van het waterschap en muziek met water.' De open dag trok ruim 1500 bezoekers.

Oldtimer dag – gemaal Stork Moerdijk

Zondag 30 augustus was het dieselgemaal Stork open voor publiek vanwege de Oldtimer dag in Moerdijk. Ruim 200 bezoekers bezochten de demonstraties van het handmatig opstarten van de dieselmoter. Het oude diesel gemaal is nog steeds bij het waterschap in gebruik en wordt alleen ingezet bij calamiteiten.

Film première 'Breda en het Water; eeuwig in dialoog'

Tegelijkertijd met de open dag op Bouvigne werd op zondag 30 augustus werd de film 'Het Water en de Stad' van Marijke van der Putten in de Kapel gepresenteerd. Het waterschap heeft de film gesponsord. Naast een financiële bijdrage heeft het waterschap ook archiefmateriaal verstrekt. Deze archiefmaterialen zijn verwerkt in de documentaire.

Zie de knipselkrant van 31 augustus 2015

Educatie / rondleidingen

Maand augustus

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	1	40	NHTV
RWZI Bath	1	30	Ouderenvereniging
Gemaal Keizersveer	0		
Markdal	0		
Overdiepse Polder	3	100	Middelbare scholen

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand augustus

		1 augustus 2015	1 september 2015	+/-
Website	Algemeen	13.875 bezoeken	10.667 bezoeken	-3208
	Nieuwsberichten	3.366 keer bekeken	2.321 keer bekeken	-1045
	Werk in uitvoering	1.867 keer bekeken	1.505 keer bekeken	-362
	Bestuur algemeen	513 keer bekeken	363 keer bekeken	-150
	Vergaderingen en stukken	256 keer bekeken	139 keer bekeken	-117
	Dagelijks bestuur	265 keer bekeken	206 keer bekeken	-59
Twitter	@brabantsedelta	2896 volgers	2940 volgers	+44
Facebook	Brabantse Delta	1009 likes	1018 likes	+9
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	422 abonnees	- abonnees	-

Mediaoverzicht september 2015

September begint nat. Het waterschap is de laatste dagen van augustus en begin september op diverse locaties in de weer om overtollig water uit sloten te pompen en de afvoer goed te regelen. De onttrekkingsverboden worden volledig ingetrokken. In september is ook de Overdiepse Polder opgeleverd en is de bestuursovereenkomst voor de zoetwatervoorziening getekend.

Hoogwater na hevige regenval

In de media veel berichten over de gevolgen van de hoosbuien die in de laatste dagen van augustus vallen. Die leiden vooral in de omgeving van Hooge en Lage Zwaluwe tot ondergelopen weilanden en volle poldersloten. Op diverse plaatsen neemt het waterschap maatregelen, zoals het plaatsen van extra pompen. Zie de knipselkrant van 1, 3 en 4 september 2015

Kindergrafjes op Bouvigne

Op donderdag 3 september zijn onder leiding van de politie twee kindergrafjes blootgelegd achter de kapelzaal op Bouvigne. De stoffelijke resten worden nader onderzocht waarna de families aan kunnen geven waar ze herbegraven kunnen worden. Diverse media hebben bericht over deze werkzaamheden. Zie de knipselkranten van 2, 3 en 4 september 2015

Onttrekkingsverboden opgeheven

Vrijdag 4 september heft het waterschap de laatste twee onttrekkingsverboden op die in het westelijke deel van het werkgebied golden voor het onttrekken van oppervlaktewater. Eerder die week waren ook andere twee verboden ingetrokken. Dit mede door de overvloedige regenval en het feit dat de watervraag is afgenomen. Ruim drie maanden gold in meerdere gebieden een onttrekkingsverbod. Mede op basis daarvan kunnen het voorjaar en de zomer van 2015 als een droog worden bestempeld. Zie de knipselkrant van 7 september 2015

Overdiepse Polder

Veel media-aandacht voor de oplevering en open dag van de Overdiepse Polder. Woensdag 9 september werd in het bijzijn van minister Schultz van Haegen de Overdiepse Polder in gebruik genomen. De zaterdag hebben ruim 800 belangstellenden een bezoek gebracht aan de polder tijdens de Open dag. Zie de knipselkranten van 7, 8, 10 en 14 september 2015

Zoet water

Minister Schultz van Haegen heeft op maandag 7 september samen met provincies, waterschappen en andere partijen de bestuursovereenkomst getekend over de maatregelen om de zoetwatervoorziening te verbeteren. Deze vloeien voort uit het programma Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden. Ook waterschap Brabantse Delta is bij dit programma betrokken. Het programma maakt deel uit van het Deltaprogramma. Zie de knipselkranten van 8, 14 en 29 september 2015

Open monumentendag op Bouvigne

Tijdens Open Monumentendag op 12 september waren het kasteel en de tuinen van Bouvigne opengesteld voor het publiek. Zo kort na de openstelling in augustus tijdens Bruisend Ginneken trok ook deze openstelling veel belangstelling.

Zie de knipselkrant van 9 september 2015

Medicijnen in het afvalwater

Vanuit verschillende kanten wordt benadrukt dat de aanpak van medicijnresten in water door de hele keten moet worden opgepakt en bij de bron moet beginnen. De eerste aanzet daartoe wordt vanuit de waterleidingmaatschappijen gedaan. Bij waterschap Brabantse Delta lopen verschillende trajecten die zich richten op de aanpak van medicijnresten in afvalwater.

Zie de knipselkrant van 9 september 2015

Bioplastic op Bath

In het bestuur van waterschap Scheldestromen zijn vragen gesteld waarom het Zeeuwse waterschap niet meedoet aan de proef op de Brabantse installatie Bath (op Zeeuws grondgebied) voor de productie van bioplastic? Het antwoord luidt dat het waterschap Scheldestromen niet is uitgenodigd en de prioriteiten elders legt.

Zie de knipselkrant van 14 september 2015

Boost voor precisiebemesting

Voor het uitvoeren van innovatieve projecten op het gebied van precisiebemesting ontvangen agrarische ondernemingen de komende jaren subsidie in het kader van het POP3-programma. Ook de waterschappen dragen daaraan bij omdat precisiebemesting bij moet dragen aan een betere waterkwaliteit. De eerste tranche van de subsidie van ruim 7 miljoen euro is onlangs door de provincie ter beschikking gesteld. Zie de knipselkrant van 21 september 2015

EVZ Keenehaven

Het waterschap heeft het ontwerpprojectplan voor de tweede fase van de EVZ langs de kreek Keenehaven in Moerdijk bekendgemaakt. Met de werkzaamheden, die in het plan worden voorgesteld, werkt het waterschap samen met de gemeente Moerdijk aan het versterken van de natuur langs deze kreek. Zie de knipselkrant van 21 september 2015

Blauwalgenaanpak Melanen

Het vakblad Land + Water besteedt aandacht aan de blauwalgenaanpak bij de Melanen in Bergen op Zoom. Alle aspecten van de problematiek en de aanpak door gemeente en waterschap komen aan bod. Nu nog de omwonenden die bij kunnen dragen aan minder voedingsstoffen in het water door bijvoorbeeld de eendjes daar niet meer te voeren. Zie de knipselkrant van 21 september 2015

Naar buiten fair Mastbos

De burens van Staatsbosbeheer organiseert de 'Naar buiten Fair' op het terrein naast Bouvigne. Het waterschap geeft 'acte de presence' met een watermarktkraam. Zie de knipselkrant van 23 september 2015

Haven Zevenbergen

In de gemeenteraad van Moerdijk staat de fractie Onafhankelijk Moerdijk sceptisch tegenover het terugbrengen van de haven in Zevenbergen. Ze vrezen voor een snelstromende bak water en overschrijdingen van de kosten. Zie de knipselkrant van 29 september 2015

Calamiteitencommunicatie

Maand september

Olieverontreiniging Leursche haven

Een deel van de Leursche haven raakt eind september vervuild met een olieachtige stof. Net als in januari bij de vervuiling van de haven van Roosendaal worden belanghebbenden via diverse kanalen geïnformeerd en is er in de media aandacht voor de maatregelen die het waterschap heeft genomen om de schade te beperken.

Representatie / evenementen

Maand september

Open Monumenten dag

Zaterdag 12 september was Landgoed Bouvigne open vanwege de Landelijke Open Monumenten Dag. De middag stond geheel in het teken van de middeleeuwse valkenjacht op Bouvigne. De open dag trok ruim 700 bezoekers.

Buitenfair Mastbos

Zondag 27 september was het op het terrein van Staatsbosbeheer de Buitenfair Mastbos. Het waterschap presenteerde zich op de Buitenfair met een interactieve waterschapskraam. Een kraam waar volwassenen en kinderen op een actieve manier kennismaken met de kerntaken van het waterschap.

Educatie / rondleidingen

Maand september

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	1	30	Prinsentuin
RWZI Bath	0		
Gemaal Keizersveer	0		
Markdal	1	10	Tuinvereniging
Overdiepse Polder	3	80	Ouderen- en verenigingen

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand september

		1 september 2015	1 oktober 2015	+/-
Website	Algemeen	8.396 bezoeken	12.262 bezoeken	+3866
	Nieuwsberichten	2.446 keer bekeken	2.579 keer bekeken	+133
	Werk in uitvoering	1.427 keer bekeken	3.245 keer bekeken	+1818
	Bestuur algemeen	363 keer bekeken	567 keer bekeken	+204
	Vergaderingen en stukken	139 keer bekeken	259 keer bekeken	+120
	Dagelijks bestuur	206 keer bekeken	311 keer bekeken	+105
Twitter	@brabantsedelta	2.971 volgers	3.025 volgers	+54
Facebook	Brabantse Delta	1.053 likes	1.072 likes	+19
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	422	424	+2

Vacatures

Deze maand deden de vacatures op Facebook en LinkedIn het opvallende goed. Dat vertaalt zich niet per se in likes, maar wel in kliks op het bericht.

Mediaoverzicht oktober 2015

In oktober staan verschillende projecten in de belangstelling van de media. De herinrichting van Weerijs-Zuid is van start gegaan en in Waalwijk is gezorgd voor schoner en voldoende water met het plan voor de waterverdeling. Een interessant mediamoment aan het einde van de maand is de presentatie van de eerste kilo bioplastic uit afvalwater. Die gebeurtenis heeft tot veel positieve aandacht geleid in zowel regionale als landelijke media.

Herinrichting Weerijs-Zuid

In oktober starten de werkzaamheden om gebieden rondom Rijsbergen en Zundert te verkavelen en zo de mogelijkheden voor diverse functies, waaronder waterberging te verbeteren. Dit is een mijlpaal in een langdurig voorbereidingstraject.

Zie de knipselkranten van 1 en 9 oktober 2015

Waterverdeling Waalwijk

Om de waterkwaliteit van diverse waterpartijen in Waalwijk te verbeteren, hebben de gemeente en het waterschap de handen ineen geslagen. Met een waterverdelingsplan wordt kans op kwaliteitsproblemen, zoals vissterfte en blauwalgen, teruggedrongen en wordt het waterpeil weer hersteld.

Zie de knipselkrant van 2 oktober 2015

Olievervuiling Leursche Haven

Met het indammen en wegzuigen van olie in de Leursche Haven heeft het waterschap verdere verspreiding van deze verontreiniging voorkomen en de schade beperkt. De oorzaak van de olieverontreiniging is onbekend.

Zie de knipselkrant van 2 oktober 2015

e-DNA

Het krijgen van een beter en betrouwbaarder beeld van de visstand is het doel van een nieuwe manier van visstandbepaling op basis van DNA-materiaal van vissen. Dit zogeheten e-DNA past het waterschap als proef toe bij diverse onderzoeken in West-Brabant.

Zie de knipselkrant van 5 oktober 2015

Lozingen mestverwerkingsinstallaties

Enkele (Brabantse) waterschappen roepen het Ministerie van Infrastructuur en Milieu op om het lozingenbeleid voor mestverwerkingsinstallaties (mvi's) te uniformeren en te borgen in nationaal waterbeleid. Ze zien een toename van aanvragen voor vergunningen om afvalwater van mestverwerkingsinstallaties (mvi's) te lozen op rivieren, beken of riolering. Om die reden maken de waterschappen zich zorgen over de toename van nutriënten en risicovolle stoffen zoals antibiotica, antibiotica-resistente bacteriën en hormoonstoffen in de Nederlandse wateren. Later in de maand reageert de ZLTO in de media hierop. De waterschappen bedrijven volgens de ZLTO politiek met deze oproep.

Zie de knipselkrant van 9 oktober 2015

Beverrat

De beverrat in Nederland rukt op. In Oost-Brabant is de stijging van het aantal gevangen ratten inmiddels voorbij. Landelijk wordt gewacht op Europese regelgeving voor de bestrijding van deze dieren waardoor er ook in Duitsland jacht gemaakt kan worden op deze gravers.

Zie de knipselkrant van 12 oktober 2015

Nieuwe Green deal in voorbereiding

De waterschappen zijn op de goede weg om met de productie van energie en grondstoffen uit afvalwater. Deze innovaties dragen niet alleen bij aan de beperking van de lastenstijging maar ook bijdraagt aan de vermindering van uitstoot van CO₂. Dat blijkt uit de Nationale Energieverkenning 2015 die op 9 oktober is gepresenteerd. De waterschappen bereiden een nieuwe green deal voor op dit gebied.

Zie de knipselkrant van 13 oktober 2015

Innovatie: bioplastic

Geweldige landelijke media-aandacht voor de symbolische overdracht van één kilo bioplastic uit zuiveringsslib aan een bedrijf in Genderen. Al vroeg in de ochtend besteedde Radio 1 elk uur kort aan deze innovatie. Later in november volgt nog een uitzending bij RTL7 waarin de oproep centraal staat om bedrijven en overheden op dit terrein samen te laten werken. (zie extra bijlage).

Zie de knipselkrant van 21, 22, 23, 26 en 29 oktober 2015

Vele landelijke, regionale en vakmedia hebben een artikel geplaatst in hun blad of website. De Volkskrant had de primeur. Enkele voorbeelden: De Volkskrant, Brabants Dagblad, BNdeStem, Cobouw, Bioplastics magazine, Dutchwatersector.com, Techniek, EFGF, en meer. Zelfs wereldwijd was er aandacht: journalisten uit Malaysia, Thailand, Vietnam, China, Brasil en Myanmar kwamen op bezoek tijdens een landelijke media tour. Zowel voor National TV, Radio NewsChannel en Sunday Times.

Volkskrant	22 oktober	Plastic draagtasjes uit poep- en piesresten	Krant en website
Brabants Dagblad	22 en 23 oktober	Eerste kg grondstof voor plastic uit rioolslib	Krant en website
BN/de Stem	23 oktober	In poep zit prima plastic	Krant en website
Cobouw		Zuiveringsslib grondstof bioplastic	Vakblad en digitaal
Techniek		Zuiveringsslib grondstof bioplastic	Vakblad en digitaal
EFGF	27 oktober	Wereldprimeur: bioplastics uit rioolwater	Website
Dutchwatersector.com	23 oktober	Brabantse Delta hands over first kg PHA biopolymer to packaging manufacturer	Website
Binnenlands Bestuur	22 oktober	Waterschap maakt bioplastic uit afvalwater	Website
Duurzaam Bedrijfsleven	23 oktober	Waterschappen maken afbreekbaar bioplastic uit rioolwater	Website
Straatbeeld	23 oktober	Wereldprimeur: bioplastic winnen uit rioolwater	www.straatbeeld.nl
Techniek en Wetenschap in perspectief	28 oktober	Bioplastic uit waterzuivering	www.technischweekblad.nl
Waterforum	21 oktober	Eerste kilo bioplastic uit afvalwater ziet levenslicht	www.waterforum.net
Helpdesk Water Rijksoverheid	27 oktober	De eerste kilo bioplastic uit afvalwater	Website
Duurzaam geproduceerd		De bioplastic uit rioolwater ter wereld geproduceerd	Website
Stowa Magazine		Bioplastic uit afvalwater: kan het?	Website
Verpakkingsmanagement	29 oktober	De eerste kilo bioplastic uit rioolwater	Website
Bioplastic Magazine	23 oktober	World first PHA from sewage sludge	Website
Civbiobased	21 oktober	Een kilo modderplastic	Website

EM Vereniging Nederland	30 oktober	Eerste kilo bioplastic uit rioolwater	Website
KR Kunststof en rubber	23 oktober	Eerste kilo bioplastic uit rioolwater	Website
Nieuwsblad Altena	22 oktober	Bioplastic uit slib van afvalwater	Website
RTL Z		Plastic tasje van rioolwater	Website
GroentenNieuws.nl		Eerste kilo PHA bioplastics uit slib van afvalwater	Website
Wageningen UR		Bioplastics uit reststromen: PHA	Website
Nieuws.nl	22 oktober	Eerste kilo bioplastic gemaakt uit afvalwater	Website
Utilities		Eerste kilo bioplastic	Website
SNB	27 oktober	Eerste kilo bioplastic is wereldprimeur	Website
Unie van Waterschappen	22 oktober	Wereldprimeur: de eerste kilo bioplastic uit afvalwater	Website
Kunststof Magazine	Nog niet bekend		

- Interview Bioplastics -- PM 'Publiek Denken'. De overheid mag economische activiteiten ontwikkelen maar moet gedragsregels in acht nemen. De scheidslijn hierbij is dun! Anderzijds wordt verwacht dat waterschappen steeds meer midden in de maatschappij staan en samenwerken met bedrijven en kennisinstellingen.
- Oktober was een topmaand op social media. Allereerst de Biosplastics. Goed voor een bereik van ruim 4800 mensen op Facebook. Op LinkedIn en Twitter ook veel belangstelling en interactie (liken, delen, reageren).
- Het bericht over bioplastics is op de website in de maanden oktober en november 938 keer bekeken.

Radio en televisie

Donderdag 22 oktober bezocht Radio 1 Journaal NOS zuivering Bath voor een live programma. Tussen 6 en 9 uur was het waterschap elk half uur vijf minuten op de radio te horen.

Grafjes in de tuin van Bouvigne

De identiteit is bekend van de stoffelijke resten van twee meisjes die begin september zijn opgegraven in de tuin van Bouvigne. De familie is nauw betrokken geweest bij het onderzoek en bepaalt nu verder waar en wanneer de herbegraving plaatsvindt.

Zie de knipselkrant van 21 oktober 2015

Schade door wateroverlast

De hevige neerslag die in juli 2014 is gevallen in de omgeving van Sprang-Capelle heeft geleid tot schade bij enkele plaatselijke landbouwbedrijven. Eén van die bedrijven heeft de media benaderd.

Zie de knipselkranten van 29 oktober 2015

Schone Maaswaterketen

De Maas kan en moet schoner. Met dat doel hebben de waterschappen en drinkwaterbedrijven langs de Maas, STOWA en het ministerie van Infrastructuur en Milieu de handen ineengeslagen. Zij onderzoeken een nieuwe zuiveringstechnologie om medicijnresten en andere microverontreinigingen uit het afvalwater te halen.

Zie de knipselkrant van 29 oktober 2015

Winterpeil

Op Facebook plaatsen we een bericht over het winterpeil in de vorm van een 'medewerker in beeld'. De reacties enorm. Een bereik van ruim 4500 mensen.

Representatie / evenementen

Maand oktober

Delta Professionals Day

Donderdag 15 oktober: Delta Professionals Day. Deze dag wordt georganiseerd voor en door Young Professionals in het kennisveld: Waterstaat en Landinrichting in Nederland. Thema is 'Het Nieuwe Deltaprogramma', wat zich kenmerkt door 3 pijlers: Waterveiligheid, zoetwatervoorziening en ruimtelijke adaptie. Waterschap Brabantse Delta heeft een bedrag van 200 euro gesponsord in het kader van arbeidsmarktcommunicatie.

Educatie / rondleidingen

Maand oktober

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	8	270	Basis- en middelbare scholen
RWZI Bath	0	0	
Gemaal Keizersveer	0	0	
Markdal	0	0	
Overdiepse Polder	4	120	Educatief 50+, , Buurtvereniging Ons Dongen

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand oktober

		1 oktober 2015	1 november 2015	+/-
Website	Algemeen	12.262 bezoeken	10.940 bezoeken	-1322
	Nieuwsberichten	2.579 keer bekeken	2.828 keer bekeken	+249
	Werk in uitvoering	3.245 keer bekeken	2.231 keer bekeken	-1014
	Bestuur algemeen	567 keer bekeken	681 keer bekeken	+114
	Vergaderingen en stukken	259 keer bekeken	392 keer bekeken	+133
	Dagelijks bestuur	311 keer bekeken	331 keer bekeken	+20
Twitter	@brabantsedelta	3.025 volgers	3.080 volgers	+55
Facebook	Brabantse Delta	1.072 likes	1.097 likes	+25
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	424	429	+5

Mediaoverzicht november 2015

De start van de uitvoering van het verkeersplan rond Bouvigne en de vaststelling van de kadernota en het Waterbeheerplan waren enkele mijlpalen die media-aandacht hebben gekregen in november. Daarnaast ook aandacht voor diverse projecten die in voorbereiding en uitvoering zijn, zoals dijkverbetering Geertruidenberg/Amertak en baggerwerkzaamheden in Waalwijk en Oosterhout.

Parkeren op Bouvigne

De aangekondigde start van de werkzaamheden aan het parkeerterrein van Bouvigne Paradijs zijn voor BN/De Stem aanleiding om de historie van de totstandkoming van het parkeerplan nog eens boven tafel te brengen. Tevens doorkijk naar de planning van de werkzaamheden.

Zie de knipselkrant van 2 november 2015

Watervriendelijke inrichting van de tuin

De Nederlandse watergezant Henk Ovink roept tuinbezitters op om hun tuinen 'watervriendelijker' in te richten. Tegels en verhardingen beperken zodat regenwater in de bodem kan infiltreren en wateroverlast voorkomen wordt.

Zie de knipselkrant van 2 november 2015

Kwijtschelding blijft voor studenten

In de studentenwereld is ophef ontstaan over het voornemen van het Hoogheemraadschap van Delfland om de kwijtschelding voor studenten geleidelijk af te schaffen. De redactie van Avans Punt hebben geïnformeerd bij de Brabantse waterschappen of dat ook hier speelt. Dat is niet het geval.

Zie de knipselkranten van 4 en 6 november 2015

Ulvenhoutse bos

Het Ulvenhoutse bos is één van de 160 Natura 2000 gebieden in Nederland en gaat deels op de schop. Belangrijkste reden hiervoor is het tegengaan van de verdroging. Alhoewel het bos al als zeer nat wordt ervaren zijn er volgens de betrokken partners, waaronder het waterschap, aanvullende maatregelen nodig om water langer vast te houden maar tegelijkertijd overlast te voorkomen.

Zie de knipselkrant van 6 november 2015

Onderzoek gevolgen diergeneesmiddelen op waterkwaliteit

Er komt een onderzoek naar de risico's van diergeneesmiddelen op de waterkwaliteit. De risico's zijn tot nu toe onderbelicht. Het onderzoeksinstituut CLM voert het onderzoek uit in samenwerking met o.a. de Brabantse waterschappen.

Zie de knipselkrant van 10 november 2015

Schouwvoering

Medewerkers van het waterschap controleren de komende periode de onderhoudstoestand van de sloten en watergangen die door de aanliggende grondeigenaren onderhouden moeten worden. Deze jaarlijkse schouwvoering wordt aangekondigd via de media.

Zie de knipselkrant van 10 november 2015

Kadernota en waterbeheerplan

De vaststelling van het waterbeheerplan en de kadernota door het algemeen bestuur leidde tot een persgesprek met Kees Coppens en Theo Schots. Het beknopte artikel meldde dat onze tarieven minder hard stijgen dan oorspronkelijk begroot. Dat terwijl andere waterschappen de tarieven verhogen.

Zie de knipselkrant van 13 november 2015

Baggeren Waalwijk

Het waterschap start medio november met het baggeren van een aantal wateren rondom de Burgemeester Smeelelaan in Waalwijk. Dit is nodig om wateroverlast in de stad te voorkomen.

Zie de knipselkranten van 16 en 19 november 2015

Amertak

De start van de versterking van de dijken langs de Amertak en de Donge in de gemeenten Geertruidenberg, Drimmelen en Oosterhout is onderwerp van een informatiebijeenkomst op 1 december in Raamsdonksveer.

Zie de knipselkranten van 16 en 26 november 2015

Herstelkosten leidingbreuk

In BN/De Stem een artikel over de onenigheid tussen het waterschap en de gemeente Halderberge over wie de kosten moet betalen van de gevolgen van de leidingbreuk in Oudenbosch in juni van dit jaar. In de risicoparagraaf van de begroting van het waterschap staat expliciet dat de herstelkosten van 630.000 euro voor rekening zijn van de gemeente. De gemeente stelt echter dat de kosten inmiddels hoger zijn en het zeker geen uitgemaakte zaak is dat de gemeente voor die kosten opdraait.
Zie de knipselkranten van 17 en 23 november 2015

Randweg Zundert

Het waterschap heeft de aanleg van de randweg Zundert aangegrepen om tegelijkertijd de ecologische verbindingszone tussen de randweg en de Kleine Beek aan te leggen. De Kleinen Beek moest verlegd worden. Op 18 november is de randweg officieel geopend.
Zie knipselkrant van 19 november 2015

Klimaatop Parijs

Huub Hieltjes en wethouder Paul de Beer van Breda verzorgen een bijeenkomst over klimaatadaptie in Breda tijdens de klimaatop in Parijs. Breda is daarbij een voorbeeld voor andere middelgrote steden in de wereld. Voldoende waterberging en aanpassingen op lokale schaal zijn voorbeelden van de aanpak in Breda. Meerdere media berichten hierover.
Zie de knipselkranten van 19 en 23 november 2015

Keenehaven

Het waterschap heeft om nog onduidelijke reden geen vergunning van de gemeente Moerdijk voor de aanleg van de ecologische verbindingszone Keenehaven bij Klundert. 'De gemeente grijpt echter niet in omdat de aanleg past in de plannen van de gemeente', aldus BN/De Stem.
Zie de knipselkrant van 19 november 2015

Baggeren Oosterhout

Ook in de Oosterhoutse wijk Dommelbergen start het waterschap met baggerwerkzaamheden. Diverse (online) media plaatsen een bericht hierover. Opvallend zijn ook de vragen over het onderhoud op de diverse locaties in Oosterhout. Die laten de betrokkenheid zien van de inwoners en de noodzaak van een goede informatievoorziening hieromtrent.
Zie de knipselkrant van 26 november 2015

Stinkend grondwater

Bij het oppompen van grondwater kan in sommige gevallen H₂S vrijkomen. Dat is de bekende 'rotte-eierenlucht' die tot gezondheidsklachten kunnen leiden. De GGD in Brabant heeft hier onderzoek naar gedaan en geeft tips over het verantwoorde gebruik van grondwater.
Zie de knipselkrant van 27 november 2015

Dorpswaterloop Alphen

Het ondieper maken van de beek en het aanleggen van zeven poelen en oevers met struweel en bloemrijk grasland. Dat gaat volgend jaar gebeuren met en rond de Dorpswaterloop in Alphen bij de aanleg van een ecologische verbindingszone langs deze waterloop.
Zie de knipselkrant van 30 november 2015

Wereldtoilettag

Wereldtoilettag is op 19 november.
Social media campagne en seminar aansluiten bij The Urgent Run Seminar: Closing the Nutrient Cycle

Innovatie: Bioplastic

Ook in november is er veel aandacht voor bioplastic: Enkele voorbeelden: Binnenlands Bestuur, Duurzaam Bedrijfsleven, Straatbeeld, Techniek en Wetenschap in perspectief, Waterforum, Helpdesk Water, Duurzaam geproduceerd, Stowa magazine, Verpakkingsmanagement, Bioplastic Magazine, Civibased, EM Vereniging Nederland, Gate2IP, KR Kunststof en rubber, Nieuwsblad Altena, RTL Z, GroentenNieuws.nl, Wageningen UR, en meer.

Waterforum	Nov. 2015 21 oktober	Eerste kilo bioplastic uit afvalwater ziet levenslicht	Vakblad
Stowa Magazine	Najaar 2015	Bioplastic uit afvalwater: kan het?	Vakblad
Gate2IP	November 2015	Bioplastic uit rioolwater	Website

Radio en televisie

Ondernemend Nederland RTL 7

Programma Ondernemend Nederland van RTL 7 kwam op zuivering Bath filmen. Thema innovatie (ontwikkeling bioplastiek uit afvalwater) en ondernemers (samenwerken)... Uitzonden 8 november 09.55 uur. Herhaald op 14 november 12.30 uur.

De aankondiging van de uitzending op RTL7 (Ondernemend Nederland) scoorde op Facebook. We bereikten bijna 2500 mensen.

Radio KRO/NCRV

Reporterradio KRO/NCRV 22 november 19.00 uur, special over alternatieven om plastic soep in de oceanen tegen te gaan. Waterschap is 7 minuten in de uitzending.

Vara

Vara televisie (publieke omroep). Tijdens de finale uitzending op vrijdag 27 november, reeks over de klimaatop in Parijs, houdt Louise Vet een 10 minuten lang betoog over haar visie op een duurzame toekomst cradle to cradle. Zij geeft het bioplastiek uit afvalwater als voorbeeld (Plastic tasje).

(In januari maakt 'Ons Water' een filmpje voor website iov ministerie van infrastructuur en milieu)

Representatie/ evenementen

Maand november

24 november 2015: Bezoek CVVO aan RWZI Nieuwveer

Ruim 30 vrouwelijke ondernemers brachten een bezoek aan de rioolwaterzuivering Nieuwveer. De dames wilden meer weten over duurzaamheid en het waterschap in relatie tot ondernemers en belangenverenigingen.

Jaar van de ruimte

De Brabantse waterschappen ondersteunden samen met de Unie het initiatief Jaar van de Ruimte 2015. Tijdens het Jaar van de Ruimte wordt ingegaan op de vraag 'Wie maakt Nederland, nu en in de toekomst?' Het waterschap heeft als onderdeel daarvan in november 2015 een startbijeenkomst georganiseerd voor de provinciale omgevingsvisie. Die visie is een belangrijk 'instrument' in de ruimtelijke ontwikkeling van Brabant waarin water een volwaardige plaats moet krijgen. Communicatie vormt een belangrijk onderdeel, zowel ter voorbereiding van die bijeenkomst als in het proces rond de totstandkoming van de visie.

Educatie/ rondleidingen

Maand november

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	1	12	vereniging
RWZI Bath	3	85	Basisscholen, vereniging
Gemaal Keizersveer / Overdiepse Polder	2	75	Verenigingen
Markdal	1	30	Staatsbosbeheer

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand november

		1 november 2015	1 december 2015	+/-
Website	Algemeen	10.940 bezoeken	9.416 bezoeken	-1524
	Nieuwsberichten	2.828 keer bekeken	2.689 keer bekeken	-139
	Werk in uitvoering	2.231 keer bekeken	2.719 keer bekeken	+488
	Bestuur algemeen	681 keer bekeken	590 keer bekeken	-91
	Vergaderingen en stukken	392 keer bekeken	431 keer bekeken	+39
	Dagelijks bestuur	331 keer bekeken	289 keer bekeken	-42
Twitter	@brabantsedelta	3.080 volgers	3.137 volgers	+57
Facebook	Brabantse Delta	1.097 likes	1.104 likes	+7
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	429	432	+3

Mediaoverzicht december 2015

Louis van der Kallen begint december met twee mediamomenten. Als eerste met een interview over de start van het planproces voor de dijkverbetering Geertruidenberg en Amertak.

Een tweede artikel in BN/De Stem en enkele andere media gaat over de herijking van de afvalwaterakkoorden met Dongen en Gilze en Rijen. Tegen het einde van het jaar uiteraard weer aandacht voor het tegengaan van vet en olie in het riool. Het jaar wordt afgesloten met een artikel in De Volkskrant over waterbewustzijn.

Dijkverbetering Geertruidenberg en Amertak

Klaas Sloots en Louis van der Kallen zijn geïnterviewd over de start van het planproces dijkverbetering Geertruidenberg en Amertak. Die start vindt plaats in de vorm van een informatieavond in Raamsdonksveer waar belanghebbenden en belangstellenden hun meekoppelkansen aan kunnen dragen.

Zie de knipselkrant van 3 december 2015

Geactualiseerde afvalwaterakkoorden

De herijking van de afvalwaterakkoorden met Dongen en Gilze en Rijen leveren een besparing op van ruim vijf miljoen euro op de eerder geraamde investeringskosten voor projecten in de afvalwaterketen in die gemeenten. Diverse media berichten hierover.

Zie de knipselkranten van 3 en 7 december 2015

Klimaatop Parijs

Terwijl de klimaatop vordert blijkt er ook internationale media-aandacht te zijn voor de bijdrage van de gemeente Breda en het waterschap over de klimaatadaptatie in middelgrote steden. Een Amerikaans radiostation heeft Huub Hieltjes hierover geïnterviewd.

<http://www.npr.org/player/v2/mediaPlayer.html?action=1&t=1&islist=false&id=458427019&m=458427020>

Schuimvlokken

In BN/De Stem een artikel over de oorzaak van schuimvlokken in de Mark. Die vlokken bevatten eiwit en ontstaan door de afbraak van algen. Aanleiding voor dit artikel zijn vragen van de partij Water Natuurlijk. Via de eigen social mediakanalen van het waterschap is hier verder aandacht aan geschonken.

Zie de knipselkrant van 4 december 2015

Gevolgen klimaatverandering voor West-Brabant

Naar aanleiding van de klimaatop in Parijs besteedt BN/De Stem in de zaterdageditie een artikel aan de gevolgen van de klimaatverandering voor West-Brabant. Naast droogte en toenemende kans op bosbranden is dat ook de kans op extreme neerslag. Het waterschap bereidt maatregelen voor om samen met andere partijen die gevolgen te beperken. Dat sluit aan op de toelichting die Huub Hieltjes en de Bredase wethouder Paul de Beer hebben gegeven tijdens de klimaatop over de aanpak in Breda.

Zie de knipselkrant van 7 december 2015

Waterkwaliteit West-Brabant

[De waterkwaliteit is slecht, zegt onder andere Wieke Bonthuis: fractievoorzitter van Water Natuurlijk in BN/De Stem. Kees Coppens nuanceert dat beeld door onder andere aan te geven dat de normen strenger zijn geworden en de monitoringssystematiek nu is aangepast om een realistischer beeld te krijgen.](#)

Zie de knipselkrant van 14 december 2015

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Een link naar het artikel over de slechte waterkwaliteit in West-Brabant is het artikel over het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer in Nieuwe Oogst. Daarin pleit LTO Nederland voor een constante aandacht van land- en tuinbouw voor duurzaam omgaan met water, zowel op het gebied van kwaliteit alsook kwantiteit. Extra Europees geld zou daarvoor zeer welkom zijn.

Zie de knipselkrant van 14 december 2015

Zuivering Zundert water

De gemeente Zundert gaat zelf een deel van het vervuilde water, dat afstroomt van onder andere de straat, zuiveren met behulp van een zuiveringsmoeras. Daardoor zijn er minder investeringen nodig in de afvalwaterketen.

Zie de knipselkrant van 15 december 2015

Visvijver Kaatsheuvel vervuild

Door een foute rioolaansluiting bij een bedrijf in Kaatsheuvel is er afvalwater in een nabijgelegen visvijver gestroomd. Het waterschap en de gemeente hebben maatregelen genomen om zoveel mogelijk vissen uit de

vijver te halen en over te brengen naar andere waterpartijen en voor het wegpompen en daarna weer verversen van het vijverwater. Het bedrijf neemt de schade op zich.
Zie de knipselkranten van 16, 17, 21 december 2015

Waterschap doet mee aan Serious Ambtenaar

In het kader van de 3FM-actie Serious Request doet het waterschap mee aan Serious Ambtenaar. Hiervoor gaan acht tot tien enthousiaste vrijwilligers in april 2016 aan de slag met twee concrete vraagstukken in het kader van Big Data en digitale dienstverlening.

Zie de knipselkrant van 17 december 2015

Oliebollenvet niet in het riool

Waterschap Brabantse Delta werkt mee aan de publiciteitscampagne om mensen te wijzen op de gevolgen van vet in het riool. Juist in deze 'oliebollentijd' is het verstandig om vet af te geven bij de diverse inzamelpunten om zo verstopping van het riool en schade aan het zuiveringsproces te voorkomen.

Zie de knipselkrant van 28 december 2015

Meisjes herbegraven op Bouvigne

De stoffelijke resten van twee meisjes, die enkele maanden geleden zijn opgegraven in de tuin van Bouvigne, worden daar op in januari 2016 weer herbegraven. Op verzoek van de betrokken families is daar door de gemeente en het waterschap toestemming voor gegeven.

Zie de knipselkrant van 28 december 2015

Muskusrattenbestrijding

Op 30 december verschijnt er een persoonlijk kort interview in BN/De Stem met Peer Fens, muskusrattenbestrijder uit Drimmelen. Hij vertelt met passie over zijn werk en de belangstelling van voorbijgangers voor zijn zoektocht naar deze dieren die een bedreiging vormen voor onze dijken.

Zie de knipselkrant van 30 december 2015

Waterbewustzijn

Op de laatste dag van 2015 staat er een artikel in De Volkskrant over het vergroten van het waterbewustzijn. De vernieuwde App 'overstroom ik' en de wateroverlast in Groot-Brittannië maken de aandacht voor dit onderwerp actueel.

Zie de knipselkrant van 31 december 2015

Overdiepse Polder

Op vier uitkijkpunten zijn informatieborden geplaatst in de huisstijl van het waterschap. Op de foto een bord bij de nieuwe ecologische verbindingszone bij het Oude Maasje. Het laatste bord wordt begin 2016 geplaatst als het uitkijkpunt bij het oude gemaaltje helemaal klaar is. En de laatste nieuwsbrief is verschenen.

Calamiteitencommunicatie

Maand december

Vervuiling visvijver Kaatsheuvel

Door een foute rioolaansluiting bij een bedrijf in Kaatsheuvel is er afvalwater in een nabijgelegen visvijver gestroomd. Het waterschap heeft in overleg met de gemeente de communicatie verzorgd over deze calamiteit. Hoewel de regie over de communicatie bij de gemeente lag, heeft die expliciet gevraagd om medewerking. Diverse media hebben over het voorval bericht.

Zie de knipselkranten van 16, 17, 21 december 2015

Representatie / evenementen

Maand december

Di 22, ma 28 en wo 30 december van 13.30 - 14.30 uur

Op 22, 28, 30 december 2015 bezochten ruim 209 bezoekers landgoed Bouvigne. De kerstrondleidingen is een samenwerking met VVV Breda en waterschap Brabantse Delta.

Pilot rondleiding gemaal Keizersveer en Overdiepse Polder

In december 2015 zijn twee pilot-rondleidingen in gemaal Keizersveer gehouden: een combinatie van een rondleiding door het gemaal en de Overdiepse Polder. Hoewel de keten nu weg zijn en de aannemer bijna klaar is, blijft er belangstelling voor de polder. We kijken nu het komende half jaar of bezoekers een gecombineerde excursie leuk vinden. Zij kunnen na de uitleg op eigen gelegenheid de polder bezoeken. De eerste reacties zijn positief.

Educatie / rondleidingen**Maand december**

Waar	Aantal excursies	Aantal pers.	Categorie
RWZI Nieuwveer	0	-	
RWZI Bath	1	25	Prinsentuin College MBO
Gemaal Keizersveer / Overdiepse Polder	1	30	Montessori College
Markdal	0	-	

Overzicht digitale media

Overzicht van online bezoekers en volgers

Maand december

		1 december 2015	1 januari 2016	+/-
Website	Algemeen	9.416 bezoeken	7.699 bezoeken	-1.717
	Nieuwsberichten	2.689 keer bekeken	1.727 keer bekeken	-962
	Werk in uitvoering	2.719 keer bekeken	1.961 keer bekeken	-758
	Bestuur algemeen	590 keer bekeken	439 keer bekeken	-151
	Vergaderingen en stukken	431 keer bekeken	249 keer bekeken	-182
	Dagelijks bestuur	289 keer bekeken	239 keer bekeken	-50
Twitter	@brabantsedelta	3.137 volgers	3.198	+61
Facebook	Brabantse Delta	1.104 likes	1.123 likes	+19
Digitale nieuwsbrief	Per e-mail	432	436	+4

Kerstgroet op Facebook

We plaatsten een kerstgroet op Facebook. Het bericht leverde veel interactie op en een bereik van bijna 3300 mensen.